

APOSTOLUL

REVISTA CADRELOR DIDACTICE
Editată de Sindicatul din Învățământ și Cercetare Neamț

SERIE NOUĂ, ANUL XVIII, NR. 189 iunie
<http://apostolul.slineamt.ro> 2016

„La această guvernare, nota 4 la purtare”

Ultima negociere privind salarizarea, ce a avut loc luni, 30 mai 2016, între reprezentanții sindicatelor din învățământ și reprezentanții Ministerului Muncii, a eșuat.

Propunerile avansate de Guvern ce vizau aplicarea unor corecții în grila de salarizare, corecții ce ar fi generat o creștere a salariilor în medie cu 5% de la 1 august 2016, nu au fost acceptate, fiind considerate discriminatorii, irelevante și insuficiente pentru un domeniu prioritar, stabilit prin CONSTITUȚIE și prin STRATEGIA NAȚIONALĂ DE APĂRARE A ȚĂRII.

În condițiile în care prin aceste corecții, cea mai mare creștere salarială propusă pentru ÎNVĂȚĂMÂNT este de 257 lei/brut și cea mai

mică este de 80 lei/brut, credem că această Ordonanță menține subfinanțarea în Educație și creează dezechilibre flagrante între categoriile de angajați plătiți din fonduri publice.

Având în vedere faptul că nemulțumirile provocate de prevederile acestui act normativ nu sunt singurele acumulate în sistem, 150 de membri ai Sindicatului din Învățământ Neamț (70 din zona Piatra Neamț, 50 din zona Roman și 30 din zona Târgu Neamț) s-au alăturat celor aproximativ 15.000 de salariați din învățământ, reprezentanți ai părinților și elevilor, într-o amplă acțiune de protest organizată de F.S.L.I., Federația „Spiru Haret” și Federația „Alma Mater” la București, în ziua de 1 iunie 2016, Ziua Internațională a Copilului ce a de-

venit anul acesta, Ziua Profesorului Nemulțumit.

Marșul de protest a pornit din fața Guvernului către Palatul Cotroceni pe traseul: str. Berzei, – Știrbei Vodă – Splaiul Independenței – str. Constantin Noica – Șoseaua Cotroceni – Bd. Iuliu Maniu – Complex Politehnică. Dascălii veniți din toate județele țării au afișat și scandat lozinci precum: „Jos Guvernul Tehnocrat”, „Demisia”, „Lăsați educația educatorilor”, „Pas cu pas spre un IMPAS”, „Nu va întrebați cât costă educația, ci cât valorează ea”, „La această

Gabriela GRIGORE,
Secretar General al S.L.L.I.C.S. Neamț
(continuare în pag. 3)

În pagina 20

**PREMIILE
REVISTEI
APOSTOLUL**

Ediția I

30 iunie 2016

30 iunie * LA MULȚI ANI DE ZIUA ÎNVĂȚĂTORULUI!

LA ANIVERSARE

Ziua Învățătorului ne oferă prilejul de a ne îndrepta gândul către cei care slujesc cu responsabilitate și dedicație, școala.

Cu prețuire și admirație, cu respect și recunoștință transmitem dascălilor nemțeni urări de sănătate, bunăstare, armonie sufletească și bucurii.

Onestitatea și demnitatea – blazon al nobilei sufletești și generozității dumneavoastră – vă înalță deasupra strălucirii arginților neprimiți.

La mulți și frumoși ani!

Prof. Gabriel PLOSCĂ
*Președintele Sindicatului
din Învățământ Neamț*

Sub semnul lui Cireșar

Iunie este prima lună de vară. Este vremea cireșelor, a zilelor călduroase și a nopților mai scurte.

Iunie este luna Școlii. În prima zi de vară sărbătorim miracolul nașterii, miracolul purității dar și întoarcerea la inocență.

Ziua universală a copiilor este ziua în care ne bucurăm împreună, cei mici și cei mari. Este ziua în care fiecare dintre noi își amintește de momentele frumoase ale copilăriei, întorcându-ne cu gândul în trecut sau retrăind-o prin ochii oricărui copil. Este sărbătoarea care ne îndeamnă să ne minunăm și să ne bucurăm de fiecare zi și clipă a vieții, să ne lăsăm inspirați de bucuria lucrurilor simple, precum cei mici.

Iunie este luna în care se încheie anul școlar. Încă un pas spre devenire, încă o treaptă spre împlinirea profesională și morală a fiecărui copil și tânăr.

Iunie este luna în care încep examenele. Off... examenele...

Iunie se sfârșește cu Ziua Învățătorului. 30 Iunie este sărbătoarea Soborului celor 12 Apostoli, cei care au fost trimiși să răspândească învățătura.

Educatoarele, învățătorii și profesorii din România s-au simțit onorați să fie serbați de ziua Apostolilor. „Cei bogați în lipsuri, în îndatoriri și iubire de moșie...”, așa cum erau numiți dascălii la un Congres al învățătorilor, își serbează la fiecare sfârșit de an școlar bucuria și satisfacția lucrului bine făcut. De fapt, ziua învățătorului este în fiecare zi în care el intră în clasă și împreună cu fiecare copil pornește pe „drumul regal al înțelepciunii”.

De Ziua Învățătorului vă dorim sănătate și putere pentru continuarea lucrului pe care îl faceți cu dăruire.

La mulți ani tuturor celor care duceți pe umeri dulcea povară a luminii!

Prof. Liviu Constantin RUSU
Președintele Asociației Învățătorilor Neamț

CONSTANTIN BAROI
10 octombrie 1942 – 13 iunie 2016

Comuna Gârcina are monografie

De câteva luni, grație profesorului Constantin Baroi – cunoscut în ultimii ani mai ales în calitate de apărător al drepturilor dascălilor nemțeni și nu numai – comuna de pe malul Cujeiului are o monografie frumoasă și bine documentată. Frumoasă, din punct de vedere estetic, documentată cu acuritate și pasiune pentru adevăr, cu informații de interes pentru toate categoriile de cititori: istorie, geografie, economie, cultură etc. Nu este prima monografie a acestei comune, o încercare de acest fel a fost făcută prin anii 70 (autor Mihai Gavrilu), a doua aparținând soților Bârjoveanu, (Romel și Maria), prin anul 2000, dar aceasta de acum are meritul de a fi aproape exhaustivă, la acest nivel. (...) Cum era și firesc, un capitol special din carte este rezervat celui mai important nume pe care l-a dat țării comuna Gârcina: *episcopul Melchisedec Ștefănescu, unul din cei mai luminați ierarhi ai Bisericii Ortodoxe Române.*

Constantin Baroi are meritul de a completa cu multe informații noi, sumarul celor două monografii anterioare, dedicând comunei sale natale o lucrare de referință care adună în cele aproape 350 de pagini peste șase secole de istorie. (Ziarul Ceahlăul, 23 noiembrie, 2012)

Sindicatul Liber al Lucrătorilor din Învățământ și Cercetare Științifică Neamț Ne-a părăsit CONSTANTIN BAROI

În 13 iunie 2016, vocea profesorului, directorului de școală, liderului de sindicat, CONSTANTIN BAROI, a tăcut. Timpul nu a mai avut răbdare și nu ne-a îngăduit să-l sărbătorim la împlinirea celor 74 de ani de viață.

A plecat spre LUMINA VEȘNICĂ un dascăl pasionat, un lider ce a dovedit prin activitatea sa, la nivelul organismelor sindicale naționale și județene (vicepreședinte al Sindicatului din Învățământ Neamț, vicepreședinte al Federației Sindicatelor Libere din Învățământ, secretar general al Confederației Sindicatelor Democratice din România), profesionalism și dăruire, un adevărat luptător pentru reconstrucția statutului profesional, social și economic al profesorului român.

Mult timp, de acum înainte, ne va fi dor de vocea sa caldă, de ținuta sa impecabilă, de rafinată sa inteligență. Locul pe care domnia sa îl lasă gol, va deveni NEMURIRE în tradiția școlii nemțene, pentru că profesorul CONSTANTIN BAROI aparținea unei generații ce a adus strălucire învățământului românesc, în general și a celui nemțean, în special.

Îi aducem acestui purtător de lumină, prinosul recunoștinței noastre și ne rugăm Bunului Dumnezeu să-i fie lin drumul spre cer și memoria binecuvântată.

*Biroul Operativ al Sindicatului din Învățământ
Președinte, prof. Gabriel PLOSCĂ*

CONFEDERAȚIA SINDICATELOR DEMOCRATICE DIN ROMÂNIA

Colegul nostru Costică Baroi a plecat dintre noi lăsând în urmă amintiri care ne vor vorbi mereu despre un om bun, coleg devotat confederației noastre, un militant sindical de excepție și un dascăl devotat.

Vom păstra în suflet, cu drag, imaginea unui om care s-a străduit să fie de folos altor oameni pentru care, adeseori, a pus mai presus, decât orice alt lucru, reprezentarea intereselor lor.

Ne vom aminti cu plăcere de clipele grele în care am construit Confederația Sindicatelor Democratice din România și îl vom revedea mereu pe Costică alături de noi în angajarea confederației noastre într-o luptă fără întoarcere, aceea de a construi o mișcare sindicală curată și neaservită politic.

Costică Baroi și-a câștigat dreptul de a fi considerat un militant sindical de excepție, care a reprezentat un câștig deosebit pentru confederația noastră.

L-am cunoscut pe Costică Baroi și în calitatea de erudit dascăl, o enciclopedie umană capabilă să vorbească ore în șir despre fapte, evenimente istorice, evenimente politice sau despre locuri și oameni.

Dar mai presus de toate, Costică Baroi a fost un om care și-a organizat întotdeauna acțiunile cu mîgălă și profesionalism.

Colegul nostru Costică Baroi a plecat la cele veșnice lăsând în urmă regretul că nu-l vom mai vedea alături de noi.

Drum bun dragă Costică, și acolo unde vei ajunge, liniștea și pacea să-ți aducă mîngăierea.

Sincere condoleanțe familiei îndoliate.

Dumnezeu să-l odihnească!

Președinte, Iacob BACIU

FEDERAȚIA SINDICATELOR LIBERE DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ROMÂNIA www.fsli.ro fsli@fsli.ro

Adio CONSTANTIN BAROI!

O veste ne-a luat prin surprindere și ne-a întristat în același timp, a plecat dintre noi Constantin Baroi.

Dascălul cu vocație Constantin Baroi, implicat cu pasiune, devotament și profesionalism și în munca sindicală, pentru a pune umărul la lupta de reconsiderare a statutului social al dascălilor din România, a plecat la cele veșnice.

Constantin Baroi, în activitatea sa de sindicalist, a demonstrat că puterea argumentului este cea mai eficientă metodă de a-i convinge pe partenerii de dialog social, iar aceasta presupune o serioasă și temeinică documentare, situațiile statistice, minuțios întocmite de el, fiind folosite în susținerea demersurilor făcute. Dumnezeu l-a luat la El, pentru că probabil mai are nevoie de un statistician.

Biroul Operativ al Federației Sindicatelor Libere din Învățământ aduce un omagiu celui care a fost Constantin Baroi și transmite sincere condoleanțe familiei îndurerate.

Dumnezeu să-l odihnească în pace!

*Biroul Operativ al F.S.L.I.
Președinte, Simion HĂNCESCU*

TRFOCULT □ TRFOCULT □ TRFOCULT □ TRFOCULT □ TRFOCULT □ TRFOCULT □ TRFOCULT

Simpozionul internațional „Memoria demnității românești”

Cu ocazia împlinirii unui secol de la intrarea României în Primul Război Mondial, Liceul Tehnologic Oglinzi a organizat vineri, 27 mai, cea de-a doua ediție a Simpozionului Național „Memoria demnității românești”. Simpozionul s-a desfășurat în sala de festivități a liceului, deschiderea manifestării fiind urmată de susținerea comunicărilor științifice.

La activitate au participat universitari și membri ai Uniunii Scriitorilor din România și Republica Moldova, cercetători științifici, artiști plastici, oficialități locale, înalte fețe bisericești, reprezentanți ai ISJ Neamț. De asemenea,

la manifestare au fost prezenți și veterani de război, personalități de la est și vest de Prut, studenți și elevi.

Lucrările au avut teme din Primul Război Mondial, Al Doilea Război Mondial, lupta pentru păstrarea demnității românești, fapte, biografii de veterani, eroi ai rezistenței anticomuniste, eroi ai Revoluției din Decembrie și români care au luptat pentru valorile naționale.

Simpozionul Național „Memoria demnității românești” își propune descoperirea faptelor de vitejie, de demnitate, de mărturisire a patriotismului și a credinței străbune, dar și de rezistență împotriva nonvalorilor, precum și încurajarea elaborării și publicării de monografii, studii și documente și organizarea de manifestări culturale-științifice.

Proiecție de gală la Piatra-Neamț

„Bacalaureat”, filmul pentru care Cristian Mungiu a primit anul acesta Premiul pentru regie la Festivalul de Film de la Cannes, a putut fi vizionat într-o proiecție de gală pe 29 mai, la Cinema Dacia. Gazda, Victor Purice, directorul cinematografului pietrean, a salutat prezența la această premieră a regizorului Cristian Mungiu, și a doi dintre actorii care s-au produs în film: Lia

„La această guvernare, nota 4 la purtare”

(urmăre din pag. 1)

guvernare, nota 4 la purtare”, „Vreau o școală ca afară, dar aici, la mine-n țară”.

La Palatul Cotroceni, manifestații au intonat Imnul de Stat, iar o delegație a sindicatelor din educație, împreună cu reprezentantul Consiliului Național al Elevilor a fost primită de consilierii prezidențiali Ligia Decă și Gabriel Cristian Piscociu, deși într-o încăpere alăturată președintele Iohannis se întreținea cu un grup de copii veniți în vizită de Ziua Copilului.

La Administrația Prezidențială a fost depus un memoriu prin care se prezintă solicitările profesorilor și deopotrivă ale elevilor și părinților ce vizează: creșterea de urgență a alocației bugetare pentru ÎNVĂȚĂMÂNT, până la atingerea procentului de 6% din PIB, prevăzut de Legea Educației Naționale; creșterea costului standard per elev; creșterea salariilor pentru toți angajații din ÎNVĂȚĂMÂNT; creșterea bursei elevilor și studenților; decontarea integrală a cheltuielilor de navetă pentru elevi și profesori; dotarea corespunzătoare a unităților școlare, astfel încât să fie eliminate contribuțiile părinților pentru igienizare, achiziționare de material di-

dactic etc.; asigurarea fondurilor necesare pentru formarea profesională continuă a salariaților din învățământ; elaborarea în regim de urgență a Legii salarizării unitare, pornind de la principii corecte, astfel încât fiecare categorie socio-profesională să fie poziționată în grila de salarizare în funcție de rolul și importanța pe care o are în dezvoltarea societății.

Protestul dascălilor din 1 iunie 2016 nu a împiedicat Guvernul să aprobe, miercuri, 8 iunie, Ordonanța 20/2016 privind salarizarea bugetarilor, demonstrând încă o dată, deși nu mai era nevoie, incapacitatea de a gestiona sistemul de salarizare în sectorul public, precum și totalul dispreț față de personalul din sistemul educațional.

Invocata „mărire salarială” este de fapt o corecție de care beneficiază în special cei cu o vechime mică, fapt NEDREPT față de cei cu vechime mare (care vor primi o corecție de 1,5% aplicată în 2 tranșe) și față de personalul nedidactic (care nu beneficiază de nici o corecție/creștere salarială).

Având în vedere că subfinanțarea reprezintă cea mai gravă problemă cu care se confruntă Educația și că Guvernul Tehnocrat al României

nu a reușit să găsească soluții pentru rezolvarea acesteia, liderii Colegiului Național F.S.L.I. au decis consultarea membrilor de sindicat din organizațiile de bază în legătură cu neparticiparea la examenele naționale (evaluarea la finalul cl. a VIII-a și examenul de bacalaureat) ca formă a unei acțiuni de protest în forță, ale cărei efecte să fie percepute de guvernanți ca foarte serioase și care ar putea crea premisele unei regândiri a sistemului de salarizare care să demonstreze că domeniul Educației este și în fapt, nu numai declarativ, o prioritate națională.

Sindicatul din Învățământ Neamț a declanșat procedura de consultare, joi – 9 iunie 2016, iar rezultatele au fost centralizate, joi – 16 iunie 2016, în următoarea formă:

- pentru boicotarea Evaluării Naționale la finalul clasei a VIII-a, au semnat 33,21% cadre didactice;

- pentru boicotarea Examenului Național de Bacalaureat au semnat 33,73% cadre didactice.

Așteptăm centralizarea la nivel național, în funcție de care F.S.L.I. va propune următoarele acțiuni ce vor fi comunicate membrilor de sindicat.

Mate-olimpiada micilor școlari

În ziua de 28 mai 2016, Școala Gimnazială Nr. 3 Piatra-Neamț, în parteneriat cu Inspectoratul Școlar Județean Neamț și Asociația Învățătorilor Neamț, reprezentată de profesor Liviu Constantin Rusu, în calitate de președinte, a organizat a II-a ediție a concursului județean MATE-OLIMPIADA MICILOR ȘCOLARI.

Scopul concursului a fost antrenarea unui număr de circa 200 de elevi din clasele a III-a, a IV-a și a V-a, selectați din școlile județului Neamț (mediul urban), capabili de performanțe în matematică, în vederea evaluării cunoștințelor în cadrul unui concurs de matematică, gândit a fi o alternativă a concursului „Și eu pot fi bun la mate” organizat pentru elevii din mediul rural.

Au participat 209 elevi din mediul urban al județului Neamț, reprezentând școli din Târgu Neamț, Bicăz, Roman și Piatra Neamț, din clasele a III-a, a IV-a și a V-a, calificați în urma unei etape locale.

Copiii au dovedit o foarte bună pregătire de specialitate, în spatele căreia tronează munca asiduă a elevilor, dar și a îndrumătorilor lor, învățători și profesori.

De aici și rezultatele excelente înregistrate:

Clasa A III-A:

Premiu I – *Blaj Claudio* * Premii II – *Călugăru Tudor Andrei, Păiuș Călin* * Premiu III – *Enăchescu Andrei Florin*.

Clasa A IV-A:

Premiu I – *Acatrinei Colin, Berariu Daria, Berea George Alexandru, Borș Miruna, Buculei Ioana Alexandra, Lupașcu Simon Dimitrie, Mihalache Eduard* * Premiu II – *Oprea Maria Ariadna* * Premii III – *Iftimie Tudor Ștefan, Romaniuc Albert*.

Clasa A V-A:

Premiu I – *Moșneguțu Adrian* * Premii II – *Ionașcu-Strungariu Viviana, Chilu Mihnea Ioan* * Premiu III – *Tudosă Ștefan*.

S-au acordat și un număr de 84 de mențiuni. Semnalele pozitive înregistrate ne determină să gândim deja organizarea celei de-a treia ediții.

Echipa de proiect a fost formată din inspector de specialitate, profesor de matematică Camelia Neța, inspector de specialitate, profesor pentru învățământ primar Florin Dimon, prof. inv. primar Daniela Acristinei, prof. inv. primar Mihaela Amaicei Bilbor, prof. inv. primar Elena Amariei, prof. inv. primar Carmen Olteanu, prof. inv. primar Daniela Solomon, prof. Mihaela Paica, informatician Dorina Ghiurcă și prof. inv. primar Ciprian Onofrei.

Echipa de proiect

TRFOCULT □ TRFOCULT □ TRFOCULT □ TRFOCULT □ TRFOCULT □ TRFOCULT □ TRFOCULT

Bugnar și Vlad Ivanov. Filmul a fost aplaudat îndelung de un public numeros, cu care invitații au intrat într-un dialog cald și entuziast. Actorii au vorbit despre roadele benefice ale muncii în echipă, iar regizorul Cristian Mungiu a punctat clar mesajul filmului: *un îndemn către un pic mai multă sinceritate a noastră față de noi înșine, ca prim pas înainte de orice schimbare...* Apoi, plăcut surprins de primirea făcută de publicul nemțean (în debutul evenimentului, primarul Dragoș Chitic a înmănat din parte pietrenilor o mică amintire (tablouri pictate de Lucian Gogu-Craiu) celor trei personalități invitate, a remarcat pasiunea cu care directorul instituției se dăruiește promovării celei de a șaptea arte.

Poftiți la șezătoare... acasă la Creangă!

Activitățile dedicate Zilei Internaționale a Muzeelor s-au încheiat duminică, 22 mai, la Muzeul Memorial „Ion Creangă” din Humulești, cu o manifestare inedită, susținută de elevii de la Clubul Copiilor Târgu Neamț, coordonați de profesoara Gabriela Secheșan.

Intitulat sugestiv „Poftiți la șezătoare... acasă la Creangă!”, evenimentul – ajuns anul acesta la cea de-a doua ediție – a oferit copiilor prilejul de a intra

în universul „Amintirilor din copilărie”, prin intermediul unui program artistic din care nu au lipsit cântecele, zicătorile, proverbele, poeziile și dansurile populare. Îmbrăcați în costume populare și așezați pe tradiționalele lavițe, cei mici au reconstituit atmosfera țărănească de altădată, alături de organizatori.

„De altfel, elevii de la Clubul Copiilor din Târgu Neamț organizează frecvent astfel de activități, în săptămâna Școala Altfel ei fiind găzduiți de Muzeul de Istorie și Etnografie, unde au susținut o șezătoare literară. Prin astfel de manifestări culturale, încercăm să-i sensibilizăm atât pe copii, cât și pe părinți pentru a se reînnoare la tradițiile autentice ale poporului român”, a adăugat prof. Gabriela Secheșan.

Irina NASTASIU

(Continuare în pag. 4)

Un proiect de succes: *Salvează ca să fii salvat!*

A sociația Culturală *Studia* Piatra-Neamț, în parteneriat cu Școala Postliceală Sanitară Piatra-Neamț, Colegiul Național „Petru Rareș” Piatra-Neamț și Școala Gimnazială „Constantin Virgil Gheorghiu” Războieni, a derulat în perioada aprilie – iunie 2016 proiectul educațional „Salvează ca să fii salvat!”.

Finanțat din bugetul local al Primăriei Municipiului Piatra-Neamț (cheltuielile de transport, materiale necesare, cărți pentru premii, diplome etc.), la categoria proiecte din domeniul social, parteneriatul a avut drept scop organizarea și desfășurarea unor activități comune privind dezvoltarea la elevi a unor abilități de autoîngrijire – acordarea primului ajutor în cazul unor accidente comune spațiilor în care ei își derulează activitățile.

Având în vedere faptul că elevii sunt predispuși zilnic, atât în mediul școlar cât și extrașcolar, unor posibile accidente, fie chiar minore, Asociația Culturală *Studia* Piatra-Neamț în urma unor discuții purtate cu cadrele didactice, elevii și directorii unităților școlare menționate, a considerat necesară prezentarea unor exerciții de acordare a primului ajutor în rândul elevilor, ca-

drelor didactice și părinților. Principalele manevre și tehnici prezentate au fost: oprirea unei sângerări, a unei sângerări nazale (epistaxis), dezinfectarea unei plăgi, primul ajutor în caz de entorsă, luxație, fractură, tratamentul unei arsuri, manevre de resuscitare, masajul cardiac etc.

Ca obiective principale s-au urmărit: crearea unui cadru propice derulării parteneriatului, printr-un schimb de idei între școlile partenere; desfășurarea activităților privind identificarea unor posibile accidente în mediul școlar și extrașcolar; crearea unor posibilități de exersare în mod corect a manevrelor de prim ajutor; stimularea atitudinii pozitive a elevilor pentru promovarea sănătății; cunoașterea organismelor abilitate care trebuie contactate în cazul unor accidente și promovarea modului prin care Consiliul local al Municipiului Piatra-Neamț se implică în realizarea de activități științifice, artistice, culturale și de sănătate.

Într-o primă etapă, elevi din anul II, specializarea *asistent medical generalist*, din cadrul Școlii Postliceale Sanitare Piatra-Neamț, au prezentat teoretic și prin exemple practice noțiunile privind acordarea primului ajutor în situațiile date, după care a fost organizat un concurs pe

temele desfășurate. Echipajele clasate pe primele patru locuri au primit diplome și premii conștând în carte școlară de specialitate.

Totodată activitățile au vizat și informarea corectă a beneficiarilor privind educația pentru sănătate realizată în școala românească, ținând cont de faptul că abilitățile de autoîngrijire presupun adoptarea unui stil de viață sănătos, igienă și siguranță personală.

Din grupul țintă au făcut parte peste 25 de cadre didactice, 120 elevi (din ciclurile primar, gimnazial și liceal), părinți și personal de specialitate implicat în derularea activităților.

Acțiunile au fost de un real succes, elevii participanți manifestând interes maxim față de cele arătate. Totodată ei au avut ocazia să „începe” aceste tehnici practice de la viitorii specialiști în domeniu, ceea ce ne determină să concluzionăm că beneficiarii au fost, pe lângă comunitatea locală, elevii Colegiului Național „Petru Rareș” Piatra-Neamț, elevii Școlii Gimnaziale „Constantin Virgil Gheorghiu” Războieni și elevii Școlii Postliceale Sanitare Piatra-Neamț.

Prof. Mihai FLOROAI

G hilotina – metoda „democratică” de execuție. Se știe, sistemul mecanic de execuție a condamnaților la moarte prin ghilotinare, a fost propus în timpul Revoluției franceze de către Joseph Guillotin, un medic, de altfel blajin și cât se poate de manierat, interesat de o metodă standard de execuție ce avea menirea, susținea el, să nu mai facă discriminare între săraci și bogați, primii executați prin spânzurare ceilalți prin decapitare, ultima fiind considerată o moarte mai „decentă”; așadar, apariția ghilotinei pe lângă decența purta în ea, s-ar spune, și un sâmbure de democrație, de egalitate în fața sentinței.

Ideea francezului nu era nouă. Un asemenea mecanism fusese pus la punct de englezi prin secolul XIII, cunoscut sub numele de „Toporul din Halifax” și mai târziu de italieni, zis și „Mannaia”, în traducere, „Satărul italian”. Prima ghilotină după modelul propus de doctorul francez a fost făcută, paradoxal de un neamț, constructor de pian, Tobias Schmidt, în 1792. Ea a funcționat, după cum se știe, în Piața Concordiei unde Revoluția și-a devorat proprii copii: 1119 revoluționari printre care și Robespierre, Danton, dar și Ludovic al XVI-lea, Maria Antoaneta sau chiar marele Lavoisier. După informațiile istoricilor, în primul deceniu de după Revoluție au fost executați prin ghilotinare cca. 15.000 de francezi.

Recordul în utilizarea execuțiilor prin ghilotinare îl deține regimul hitlerist din Germania, unde între 1938 și 1945 au fost ghilotinați cca 40.000 de criminali. Ultima execuție prin ghilotinare s-a petrecut, după unele informații, în septembrie 1977; este vorba de tunisianul Hamida Djandoubi, pedepsit pentru viol și crimă. După datele furnizate de medici, capul desprins

de trup prin ghilotinare, rămâne conștient doar între 5 și 13 secunde.

Virtuțile argintului. Metal prețios ca și aurul, argintul prezintă însă în plus câteva proprietăți de excepție. Are cea mai mare conductibilitate electrică și termică și, curios, proprietăți bactericide, dovedindu-se un veritabil antibiotic natural; asta se știa încă din antichitate, cu mult înainte de a se descoperi bacteriile patogene și inclusiv penicilina.

Primele observații scrise le avem de la Herodot, după care regele Persiei, Cyrus cel Mare lua în expedițiile sale provizii de apă fiartă și sigilată în vase de argint. Există mărturii că în Egiptul antic rănile erau vindecate prin acoperirea lor cu folii subțiri de argint; de asemenea, în urmă cu 4000 de ani medicii chinezi utilizau în acupunctură ace de argint pentru aceleași motive; aceeași semnificație o are și prezența în fântânile din siturile greco-romane a monedelor ale aceluiași metal; păstrarea în bisericile noastre a agheazmei și a împărășaniei în potire de argint are aceeași rațiune; coloniștii americani prinși în odiseea Far West-ului, puneau obișnuit un dolar de argint în lapte pentru a-i întârzia alterarea.

Până la urmă, după cum se știe, argintul a ajuns în medicina naturistă. Este vorba, spre exemplu, de argintul coloidal, antiinflamator, în concentrație infimă, de 5 ppm (părți per milion), de pansamentele sterile cu monocristale de argint, sau de utilizarea lui de către NASA, pe stațiile interplanetare pentru tratamentul apei reziduale, transformând-o în apă potabilă. (După *Cartea ignoranței*, de Lloyd și Mitchinson).

Constantin GRASU

CALEIDOSCOP

TRFOCULT □ TRFOCULT □ TRFOCULT □ TRFOCULT □ TRFOCULT □ TRFOCULT □ TRFOCULT

(urmăre din pag. 3)

„Amprentele” profesorului Leonard Rotaru

Profesorul, eseistul și publicistul Leonard Rotaru și-a lansat, pe data de 31 mai, la Biblioteca Județeană „G. T. Kirileanu”, noul volum de proză „Amprente – povestiri la persoana I”, volum apărut la Editura Conta. Evenimentul s-a desfășurat în Sala Cupola, moderator fiind scriitorul Adrian Alui Gheorghe, directorul Bibliotecii Județene. Despre cartea domnului profesor Leonard Rotaru au vorbit scriitorii Adrian G. Romilă, Dan Iacob și Constantin Bostan.

Profesorul Rotaru a colaborat de-a lungul anilor la o serie de publicații, scriind și semnând eseuri, cronici de carte, recenzii, articole de specialitate, interviuri, tablete. A publicat în revistele

„Conta”, „Asachi” serie nouă, al cărei membru fondator este din anul 1991, „Apostolul”, „Hyperion”, „13 Plus” și în ziarele „Ceahlăul”, „Acțiunea”, „Înainte”.

A semnat prefața mai multor cărți și a scris, în colaborare sau individual, volumele: „Noțiuni și exerciții de limba română” (Editura Alfa, 2006),

„Biserica Buna Vestire, Dărmănești, Piatra-Neamț”, (Editura Conta, 2006), „Dincolo de orice, rămâne nădejdea” (Editura Conta, 2011) și „Cartea ca o poveste de dragoste” (Editura Tipo Moldova, Iași, 2013).

Expoziție Gheorghe Vadana la „G. T. Kirileanu”

Pe data de 31 mai, Biblioteca Județeană „G. T. Kirileanu” a organizat vernisajul expoziției semnate Gheorghe Vadana. Amprenta vizuală a după-amiezii culturale de la Biblioteca Județeană a propus, prin cele 24 de tablouri expuse pe simezele Sălii „Cupola”, o lectură în lumini și umbre, pe diferite tonuri cromatice, a unui colț de lume, înnobilit prin oameni.

Pictorul Gheorghe Vadana ne oferă o retrospectivă în care adună lucrări care dau chip obsesiilor picturale, lucrări ce i-au însoțit un parcurs plastic de excepție. Peisajul este animat de sentiment, de asta și cromatica este spectaculoasă, muntele plutește într-o stare de reverie, floarea emană deopotrivă lumină și feroare. Pictura lui Gheorghe Vadana are nerv și sensibilitate, fiecare lucrare în parte e o secvență din categoria celor memorabile,

Celălalt CELIBIDACHE

Născut în 28 iunie 1912, la Roman, Sergiu Celibidache a fost unul dintre cei mai importanți dirijori ai secolului XX, cu o carieră internațională care a durat cinci decenii. A plecat din România în 1935, ca să-și continue studiile la Paris. În 1945, la doar 33 de ani, devine dirijor principal al Filarmonicii din Berlin. Urmează o ascensiune fulminantă, care îl duce pe cele mai importante scene, ajungând la jumătatea secolului trecut unul dintre cei mai cunoscuți dirijori ai lumii. Devine faimos pentru hotărârea de a nu înregistra discuri și pentru numărul mare de repetiții pe care îl cere orchestrelor. În paralel cu dirijatul, are activitate pedagogică și componistică. Din 1979, până la moartea sa (14 august, 1996, Franța), a fost director muzical al Filarmonicii din München.

Scrisorile trimise din 1939 până în 1977 prietenului său din România, Eugen Trancu-Iași, creionează o personalitate cu o autenticitate inconfundabilă, sunt o mărturie a carierei sale spectaculoase și a modului special în care Celibidache înțelegea muzica. Ele au fost publicate în volumul „Scrisori către Eugen Trancu-Iași”, apărut la Editura Vremea, în 2009. Reluăm câteva fragmente, pentru edificare. (Red.)

2 iulie 1946, Berlin: Eu duc o viață foarte grea din punct de vedere prieteni căci n-am timp să mă ocup de nici o relație. Tot timpul liber (închipuie-ți și tu ce timp rămâne liber după ce dai 18 concerte lunar) îl sacrific Filarmonicii. Dar lucrurile merg excelent. Opoziția presei și a publicului a fost complet învinsă. E greu pentru ei să vadă în fruntea Filarmonicii un tânăr și mai ales român... Dacă-l vezi pe Menuhin (Yehudi), du-te și te prezintă ca prietenul meu... În privința frizurii m-am gândit că forma cea mai comodă este chelia. M-am gândit foarte serios la sfatul tău dar mi se pare foarte crud. Cum să sacrific eu cogeamite coamă, pe care am scăpat-o de teroriile războiului și care mi-a salvat viața la 28 aprilie! (am fost rănit la cap și mână)

5 iulie 1955, Germania, Titisen: Nu știu dacă îți aduci aminte că îți scrisesem o dată că mă sperii de cum se deschid porțile în fața mea și de situațiile extraordinare care mi se oferă. Nu mi-am păstrat părul negru, am albit destul, dar cred că am rămas modest (cu toată critica ce am făcut-o lui Toscanini) așa cum mă știi tu... La anul se împlinesc 200 de ani de la nașterea lui Mozart și Victor de Sabata m-a chemat la Milano să mă roage să dirijez Don Giovanni. Am stat 3 zile cu el. Într-o seară, după exemple la pian, dezbateri, discuții, mi-a spus: „Caro Celi (așa îmi spune) <...> e piu grande direttore di tutti”. Nu-ți scriu asta ca să mă laud, nici ca să te influențez sau explic pentru ce mi s-au suit mie lucrurile la cap, ci pentru că am găsit asta enorm din partea lui. Un document de modestie și de profundă umanitate.

27 martie 1956, Roma: Apropo, radio Berlin și Londra nu ascuți? Am făcut la 14.III Requiem-ul de Mozart cu corul Ludwigskirche destul de bine. Soliștii (cei mai scumpi de pe piață) au cam făcut în pantaloni (din nefericire nu numai ai lor). La 6 aprilie, același lucru și la München.

24 decembrie 1957: Închipuie-ți că, după concert, publicul a invadat scena și nu m-au lăsat să ies. S-au format coruri care strigau: „Hierbleiben, Hier-bleiben, Hier-blei-ben!”, ca la fotbal. Îți aduci aminte? La Hamburg au aplaudat tot timpul pauzei până când a trebuit să începem partea a doua...

Dragă Ginele, și toate astea sunt obținute numai cu muzica, fără să fi cheltuit un dolar cu publicitatea, fără să fac discuri și compromisuri (deformează complet valorile gramaticale muzical) și fără să dirijez în Statele Unite, de unde pleacă toate orbitele carierelor internaționale...

Știi tu care este ambiția mea cea mai mare în privința ta? Să-ți dovedesc cu metrul și lingura cât de diletanți sunt toți dirijorii și cât de naivi și fără carte au fost Toscanini și Furtwängler. Trebuie să crezi că am înnebunit. Totuși așa este. Tot ce publicul și presa chemau „sens arhitectonic” era o improvizatie puerilă de oameni (amândoi) de mare dinamism.

19 martie 1958, Torino: Am venit deja foarte obosit din Israel unde am dirijat 22 de concerte în 35 de zile. Asta muzică, futu-i mama lor, se repetă de 10 ori un program și tot plin este. Nu știu cum fac!

Abia am coborât din avion la 1 1/2 ziua, am început proba la Auditorium RAI (Radio Italiana) la ora 3. Poți să-ți închipui ce vâjăială de urechi și ce oboseală...

După asta fac 10 zile de așa-zis schi. Adică, la vârsta mea și cu antecedentele cunoscute, tăbăcirea, pardon, curului la temperaturi scăzute. Dar decât să aluneci pe stradă, sau la bursă, parcă tot mai bine-i pe zăpadă.

14 aprilie 1958, Cervinia: De când trăiesc, ascult și înjur. N-am găsit încă nici un muzician (include și pe Enescu, Toscanini și Furtwängler) care să fi priceput relația dintre Allegro Vivace (tempo întâi al Scherzoului) și Presto (tempo trioului).

4 februarie 1961, Roma: Eu sunt bine și fac

o carieră puțin specială (nu fac nici un fel de discuri sau înregistrări și nici nu dirijez la festivaluri internaționale din lipsă de probe – se dau 4 probe și eu cer 10). Dar am mari satisfacții în domeniul muzicii. Filarmonica din Berlin mă recheamă ca dirijor pe viață, cu drepturi de pensie și autoritate de popă. Nu mă duc. Filarmonica din New York, la fel. Rămân liber și independent. Ce zici de asta?

5 ianuarie 1963, Davos: Auzi culmea: în momentul în care-mi murea mama (pe 28.9, orele 00.45) eu eram în plină sărbătorire a celui mai mare succes al carierei mele la Stockholm, succes nu numai de public, ci revelat în discursul președintelui sindicatului presei de specialitate... N-am simțit nimic, din contră o euforie necontrolată și continuă. N-am dormit toată noaptea de fericire. A durat 3 zile fericirea. Plecat la Veneția găsesc telegrama, dar teatrul (răsvândut) mă obligă (5.000.000 lire amendă posibilă) să dirijez. La a doua bucată (Sensemaya de Revueltas) mămica mi-a oprit pentru 3 secunde memoria. Se vede că nu i-a plăcut programul.

2 martie 1967, Stockholm: A sosit aici la Stockholm reprezentantul lui Columbia Corporation (cea mai mare organizație de concerte din lume), Mister Wilford, și îmi oferă direcția generală a uneia dintre cele mai mari orchestre din lume: I. New York Philharmonic; II Philadelphia Symphonic; III Boston Symphonic. După 1 noiembrie 1969. Dragă Ginele, eu n-am dirijat în USA din cauza comercializării excesive a muzicii. Orchestrele sunt grozave dar mentalitatea caca. Deci mă gândesc să refuz...

23 octombrie 1967, Londra: Cu America lucrurile se complică. Eu nu lucrez cu impresari și evreii noștri m-au făcut să înțeleg că fără ei taxele s-ar ridica cam la 80% din onorariile mele. Așa că, dacă-i așa, prefer să stau la Paris unde sunt niște franzele colosale... În orice caz, nu m-am vândut și n-o să mă vând așa de ieftin cum cred dâșii.

TRFOCULT □ TRFOCULT □ TRFOCULT □ TRFOCULT □ TRFOCULT □ TRFOCULT □ TRFOCULT

n e-a spus Adrian Alui Gheorghe, directorul Bibliotecii Județene.

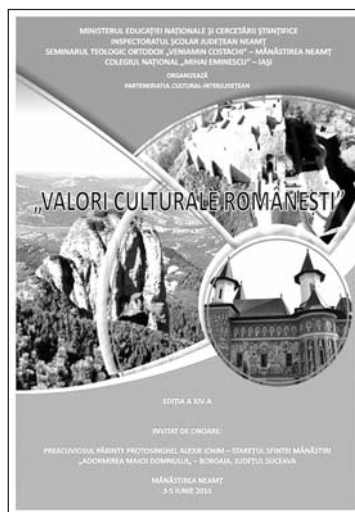
Lucrările pictorului Gheorghe Vadana se află în muzee și colecții particulare din țară și din străinătate: SUA, Canada, Australia, Israel, Venezuela, Ungaria, Germania, Franța, Belgia, Italia, Spania, Grecia, Turcia, Rusia, Moldova.

Tema predilectă a tablourilor sale este peisajul de munte, cel mai drag fiindu-i cel de pe Valea Bistriței.

La Mănăstirea Neamț, Valori culturale românești

Cea de a XIV-a ediție a proiectului educativ „Valori culturale românești” s-a desfășurat, în perioada 3 – 5 iunie, la Seminarul Teologic Ortodox „Veniamin Costachi” – Mănăstirea Neamț, evenimentul fiind organizat în parteneriat cu Inspectoratul Școlar Județean Neamț și Colegiul Național „Mihai Eminescu” Iași.

Invitații au vizitat Mănăstirea Neamț, Schitul Vovidenia, Casa Memorială „Mihail Sadoveanu”, Muzeul „Visarion Puiu”, Casa Memorială „Ion Creangă”, Cetatea Neamț, au participat și la ateliere de creație (desen, pictură, fotografie), desfășurate în mijlocul naturii, dar au făcut și un pelerinaj la Mănăstirea Petru-Vodă, organizat sub genericul „Pași spre oazele spiritualității

nemțene”. Cel mai important moment al întâlnirii a fost reprezentat de conferința „Despre curajul de a fi tânăr”, avându-l ca protagonist pe părintele Alexie Ichim, starețul Sfintei Mănăstiri „Adormirea Maicii Domnului”, Boroaia – Suceava

Evenimentul a pus în dialog cultural peste 120 de elevi din cele două instituții partenere „care – după cum afirmă organizatorii – au ca obiectiv comun încurajarea creativității și a interesului tinerilor pentru cercetarea și cunoașterea personalităților care au ilustrat istoria națională și activitatea Bisericii Ortodoxe Române, formarea unor generații de tineri educați în spiritul valorilor autentice, buni cunoscători

(Continuare în pag. 6)

Lansare de carte

Mihai-Emilian Mancaș – Valurile, vânturile

Distinsul profesor, scriitor și om de cultură Mihai Emilian Mancaș, absolvent al Liceului Petru Rareș, devenea, în 1969, directorul prestigioasei instituții pietrene, când liceul și-a sărbătorit Centenarul.

În această calitate, domnia-sa a condus cu competență și cu deferință cunoscută festivitățile aniversare, în pofida condițiilor politico-sociale ale vremii. Peste timp, pensionar fiind, dl. Mihai Mancaș și-a continuat mai susținut activitatea literară, iar când și-a lansat fiecare dintre volumele trilogiei cu caracter autobiografic **ZILELE**, a ținut ca acest eveniment să aibă loc în primul rând la școala căreia i-a rămas devotat, căci amintirile din anii de liceu, din studenție și apoi din activitatea didactică ocupă un loc distinct în întreaga sa evocare.

Acum, ajunși la o vârstă respectabilă și locuind în Franța alături de copii, doamna

Alexandrina-Camelia Mancaș și domnul Mihai Mancaș au decis să revină în vara aceasta acasă, înfruntând dificultățile vârstei, sănătății și ale unei lungi călătorii. Dorința puternică de a reveni și mai ales aceea de a fi prezenți la lansarea

ultimei părți din trilogia *Zilele*, volumul *Vânturile, valurile*, de Mihai Mancaș și a volumului de versuri *Alb* (reeditare din 1997) de Alexandrina Mancaș, prilej de revedere totodată a prietenilor și a locurilor natale, au fost evident principalele motive ale acestei decizii.

Conform datelor stabilite din timp și pregătirilor făcute de unii dintre foștii colegi sau

foștii dumnealor elevi, pe data de 3 iunie, în sala de festivități a Colegiului Național Petru

Rareș, a avut loc lansarea volumelor mai sus menționate, în fața unui numeros public, alcătuit din foștii colegi de liceu ai autorului, din foștii colegi de cancelarie ai autorilor și din foști elevi.

Sinceră să fiu, și acum ca și anul trecut, m-a uimit faptul că nu au participat la aceste autentice evenimente cultural-educative tocmai profesorii și elevii actuali ai școlii în incinta căreia avea loc acea lansare de carte, invocându-se existența altor manifestări programate (pare-se de nereprogramat!).

Cu toate acestea, organizatorii puseseră la punct totul și activitatea a decurs la superlativ, iar autorii operelor prezentate au cititorii și admiratori consacrați, care îi așteaptă întotdeauna, făcând o adevărată sărbătoare din aceste întâlniri.

Lansarea a început cu succintă prezentare a trilogiei *Zilele*, accentul fiind pus pe conținutul și frumusețea părții a treia, intitulată *Vânturile, valurile*, despre care au vorbit prof. Gheorghe Bunghez și teatrologul Gheorghe Hibovschi. Conform tradiției de la lansările anterioare, s-au citit de către prof. Coralia Bunghez fragmente din volumul lansat, iar cititorii au primit autografe, oferite cu generozitate de către autori.

Și mai impresionantă a fost întâlnirea de la Bicăz, din data de 9 iunie, ținută la Biblioteca orășenească *Mihai Eminescu*. Autorii au fost așteptați cu emoție și întâmpinați de un public nerăbdător să-i revadă, iar manifestarea a fost pregătită cu o atenție deosebită. Directorul instituției a deschis reuniunea culturală, iar domnul Mihai Mancaș s-a adresat auditoriului, exprimând bucuria revederii cu toți cei dragi. În prezența oficialităților locale, a reprezentanților bisericii, a numeroase cadre didactice, medicale, tehnice și din alte domenii ale vieții sociale, aceiași prezentatori au supus atenției noile creații ale autorilor. Aceștia au comunicat firesc și cordial cu cititorii, iar dl. Gheorghe Hibovschi a citit fragmente din ultimul volum al trilogiei. Conducerea instituției gazdă a avut pregătit și un

TRFOCULT □ TRFOCULT □ TRFOCULT □ TRFOCULT □ TRFOCULT □ TRFOCULT □ TRFOCULT

(urmare din pag. 5)

a tradițiilor și specificului românesc, a contribuției românilor la moștenirea culturală a Europei”.

Prima ediție a Festivalului „Qpoem”, la Piatra Neamț

Biblioteca Județeană „G. T. Kirileanu”, în parteneriat cu Editura Paralela 45, a organizat, în perioada 10 – 11 iunie, prima ediție Festivalului „Qpoem”, un maraton de poezie ce se înscrie sub egida Fenomenului „Qpoem”, mișcare literară cu amplitudine europeană ce și propune să deschidă larg ușa poeziei către public.

Manifestarea a debutat vineri, 10 iunie, la Sala „Cupola” a Bibliotecii Județene, conti-

nuând pe platoul Curții Domnești, unde au fost prezenți poeți din întreaga țară.

Invitații speciali ai maratonului poetic au fost Liviu Ioan Stoiciu, Ioan Es. Pop și Aurel Pantea cărora li s-au adăugat poeți din generații diferite și din zone diferite ale țării.

Sâmbătă, 11 iunie, iubitorii de poezie au avut ocazia să participe, tot pe platoul Curții Domnești, la expoziția și lansările de carte ce au încheiat festivalul.

Atmosfera artistică a evenimentului a fost întregită de momente muzicale (nai, chitară, saxofon, clape și voce), susținute de către Emy Dumitru, Bianca Gheorghiu, Delia Tărcăoanu, Sergiu Chirileasa, Ovidiu Pintilie, Antonio Plescan, elevi ai Liceului de Arte „Victor Brauner” Piatra-Neamț, coordonați de profesorii Leonid Ceobanu și Isidor Rusu.

Moderatorii manifestării au fost Adrian Alui Gheorghe și Călin Vlasie, directorul Editurii Paralela 45 din București.

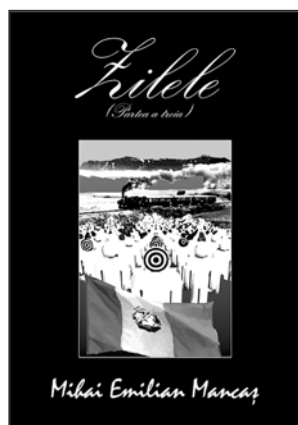
Semnal editorial: *Patericul pe înțelesul copiilor*

Semnalăm apariția, la Editura Areopag, a cărții „Patericul pe înțelesul copiilor”, semnată de scriitorul Danion Vasile, prima carte care adaptează învățăturile din pustia Egiptului pe înțelesul copiilor din ziua de astăzi, prin pilde și întâmplări în care aceștia se pot regăsi.

Mihai-Emilian Mancaș – Valurile, vânturile

frumos program muzical și coregrafic susținut de un valoros grup folk.

În ziua de 10 iunie, la ora 11, o surpriză și mai frapantă ne-a oferit localitatea Dobreni, satul natal al autorului trilogiei, căci întâlnirea cu cititorii și prezentarea ultimului volum al acestui roman autobiografic semnat de Mihai Mancaș și al volumului de poezii al Alexandrinei Mancaș s-au desfășurat sub patronajul Școlii, în splendida sală a Căminului Cultural, recent renovat și dotat ultramodern (caz semnificativ, de

excepție și exemplar!). Deși era zi de lucru, un destul de numeros public și multe personalități reprezentative ale comunei, cărora li s-au alăturat elevii școlii și-au arătat prețuirea și respectul pentru venerabilul fiu al satului, care inclusiv prin creațiile sale artistice

(mai ales, volumul 1 din trilogie) a dezvăluit valoarea nepieritoare a vieții spirituale și a culturii tradiționale din zonă. Și aici, am asistat la un frumos program muzical, susținut cu talent, de elevii Școlii Dobreni. Volumele *Valurile*, *vânturile* și *Alb* au fost prezentate de aceiași vorbitori, ca și la Piatra-Neamț și Bicaz, autorii au acordat autografe, iar publicul a ascultat fragmente din volumul lansat, în lectura lui Gheorghe Hibovschi.

Cele trei lansări de carte au constituit pentru autori prilejul dorit, de a se întâlni cu publicul de acasă, rămânând de neuitat particularitățile acestuia, din fiecare locație onorată de creatori, iar pentru public, dorința unor noi asemenea revederi.

Coralia-Letiția BUNGHEZ

Elena Florescu – O nouă contribuție la istoria culturii tradiționale din județul Neamț

La începutul anului 2016, mai precis, în ziua de 15 ianuarie – ziua națională a culturii române – la Muzeul de Artă din Piatra-Neamț, dr. Elena Florescu cunoscut specialist în artă populară, și-a lansat, în prezența unui numeros public, cea de-a șasea carte din seria „Din cultura tradițională a județului Neamț”, serie începută cu volumul *Portul popular din Zona Neamț*, 1973 și continuată de-a lungul anilor (*Arhitectura populară din Zona Neamț*, 1983; 2011; *Tradiții populare de pe Valea Bistriței*, ilustrație Adolphe Chevalier, 1990; *Textile populare de casă din Zona Neamț*, 2005; *Biserici vechi de lemn din Ținutul Neamț*, 2012).

Cartea de acum intitulată *Portul tradițional de sărbătoare din județul Neamț* este rod al colaborării Elenei Florescu cu mai tânăra specialistă în etnografie și folclor, Florentina Buzenschi continuatoare a activității sale la Muzeul Etnografic ca șef de secție.

Studiul propriu-zis care însoțește bogatul album ce ilustrează portul tradițional de sărbătoare, este precedat de o succintă și doctă introducere în care cele două autoare țin să precizeze câteva idei referitoare la existența și evoluția în timp a costumului popular din cele trei zone principale ale actualului județ Neamț: valea mijlocie a Bistriței, zona Neamț și zona Roman.

Studiul propriu zis este structurat în câteva părți componente și însoțit ca orice lucrare cu caracter științific de: note, bibliografie, glosar și un rezumat în limbile: română, franceză, engleză și germană.

Remarcăm informațiile conținute în primul capitol („Izvoare documentare”) din care atât specialiștii cât și cititorii obișnuiți vor putea afla mărturie despre devenirea portului popular atât din documentele menționate, de la Alexandru Cel Bun și Ștefan Cel Mare până la Asachi și Adolphe A. Chevallier, precum și din surse muzeistice naționale (Muzeul Național al Țăranului Român și Muzeul Național al Satului *Dimitrie Gusti* București) și locale de la Târgul-Neamț, Bicaz, Vânători, Târpești ș.a.

Demne de reținut pentru specialiștii în etnografie și folclor, dar și pentru cititorul obișnuit, sunt analizele efectuate în cele două capitole referitoare la „funcțiile” și la „particularitățile morfologice și estetice” ale portului popular.

După descrierea amănunțită, în ultimele trei capitole, a costumului femeiesc, bărbătesc și a pieselor complementare a acestora, studiul este completat în chip fericit de un album color alcătuit dintr-un număr impresionant de

ilustrații ale diferitelor componente ale costumului popular tradițional de sărbătoare, atât în ansamblul lor prezentat pe manechine cât și separat, în piese individuale; toate realizate în condiții grafice deosebite de cunoscutul și apreciatul artist fotograf Cornel Miftode, care este și director al S.C. „C.M.IMAGO” Ltd. Sub a cărei emblemă editorială a apărut și această minunată carte.

Din punctul nostru de vedere, acest nou volum vine să completeze, de fapt și de drept, o aceeași carte ce ar putea fi editată în viitor, într-un singur volum cu titlul „Din cultura tradițională a județului Neamț”.

Constantin TOMȘA

INFOCULT □ INFOCULT □ INFOCULT □ INFOCULT □ INFOCULT □ INFOCULT □ INFOCULT

După cum precizează pr. dr. Mihai Andrei Aldea în prefața cărții, „Dacă pildele din «Pateric» sunt «Evanghelie» trăită, basmul românesc vechi țintește cumva spre ceea ce astăzi am numi o «catcheză fantasy». Adică o practică, profundă și fascinantă punere înaintea trăirii credinței într-un cadru în același timp real și ireal (...). Paralela dintre pildele «Patericului» și basm există, dincolo de originea diferită, dincolo de distincția între real și imaginar, în esența care le definește: trăirea duhovnicească, valoarea practică a legilor morale și duhovnicești, efectele concrete ale respectării sau încălcării lor”.

Danion Vasile s-a născut la 15 august 1974, în București. Desfășoară o intensă activitate apologetică, reflectată în numeroasele sale articole, cărți, conferințe și emisiuni radiofonice. Este doctorand în Patrologie la Facultatea de Teologie din cadrul Universității „Aristotel”, Tesalonic.

Hangu, istoria unui „tărâm de poveste”

Biblioteca Comunală Hangu, în parteneriat cu Primăria Hangu, Asociația Culturală Hangu, Biblioteca Școlară Hangu și Școala Gimnazială Hangu, a organizat, în perioada 12 mai – 1 iunie, concursul local de creație literar-artistică „Hangu, tărâm de poveste”.

Concursul s-a desfășurat pe două secțiuni: creație literară și creație plastică, activitatea având drept obiective dezvoltarea competențelor literare și artistice, descoperirea frumuseților și a valorilor locale și promovarea acestora, cultivarea sensibilității artistice și creative, descoperirea, evidențierea și promovarea elevilor talentați, precum și promovarea activităților de creație plastică și literară.

În ultima săptămână de școală, efortul micuților va fi răsplătit prin acordarea, pentru fiecare secțiune, a premiilor I, II, III, a mențiunilor și a premiilor speciale (constând în diplome și cărți), separat pentru clasele primare și gimnaziale. Cele mai frumoase creații literare vor fi publicate în revista locală „Ecoul Hanguului”, iar cele mai expresive desene și picturi vor fi expuse în bibliotecă.

(Continuare din numărul 188)

Pentru dotarea atelierelor și a cabinetelor a apelat la toți prietenii și la toate relațiile pentru a fi sponsorizat și sprijinit. Toate cabinetele erau funcționale și ofereau profesorilor și elevilor un bogat material didactic. Atelierele erau de asemenea mici centre de producție: obiecte de artizanat lucrate la strung, plase de sârmă pentru garduri, etc.

În ziarul *Ceahlăul* din 1 martie 1972, apare un articol despre Școala generală din Pângărați, cu mențiunea că „este singura școală din țară, din mediul rural cu cabinete dotate pentru fiecare disciplină”. În articol sunt prezentate și meritele și eforturile domnului director Mircea Gheorghe, profesor de matematică, fiind considerat un spirit inovator.

În iunie 1972, tot în ziarul *Ceahlăul*, apar fotografia domnului profesor Mircea Gheorghe și interviul luat domniei sale de către ziaristul Viorel Tudose.

Iată definiția cuvântului modern, dată de domnul profesor Mircea Gheorghe în 30 iunie 1972! Un dascăl de modă veche, cu idei moderne: cabinete pe specialități: „Cred că modern înseamnă, în esență actual, necesar, înseamnă capacitate de adaptare la ritmul dinamic al societății, la nevoile ei. Și asta nu are, nu trebuie să aibă, nici o legătură cu vârsta sau cu actele de curaj spectaculos și gratuit. Modernizarea învățământului e o problemă de exigență profesională”.

Profesorul Mircea Gheorghe va rămâne însă în conștiința oamenilor mai ales pentru metodele deosebite folosite în predarea matematicii; bun pedagog, cu vocația de a explica clar, pe înțelesul tuturor, utilizând în demonstrații diverse obiecte și nu doar rechizitele specifice materiei. Ochii albaștri străluceau de bucurie când vedea că toți au înțeles. La el toți învățau pentru că înțelegeau matematica. Era sever, dar corect și onest în relația cu elevii. Respecta personalitatea fiecăruia și avea răbdare ca fiecare să înțeleagă. De multe ori îl găseai dimineața de la ora 7 în școală, făcând ore de pregătire cu elevii. Răsplata a fost numărul mare de elevi reușiți la licee și școli profesionale și apoi la facultăți. Uneori intra în conflict cu părinții care nu doreau să-și lase copilul să meargă la liceu pentru că aveau nevoie de mână de lucru acasă sau la oi. Profesorul insistă, chema elevul la ore suplimentare, îl sfătuia și-l propulsa spre viitor. De multe ori la poarta casei sale se opreau mașini din care coborau

„domni bine”, veniți din țară sau din alte țări (consulul României în Japonia) pentru a mulțumi celui care crezuse în ei și îi ajutase să se realizeze.

Considera educația extrem de importantă pentru dezvoltarea fiecărui individ și împreună cu colectivul de profesori din acea perioadă a oferit elevilor un învățământ de calitate. *Se vorbea peste tot de se-*

al animalelor. Oamenii veneau des la el, să-i ceară un sfat sau ajutor și nu erau dezamăgiți. Știa obiceiurile și tradițiile și avea relații de prietenie și respect cu gospodarii locului. Inițiasse în școală prima expoziție-muzeu cu obiecte vechi și unelte, colectate sau donate de săteni, încuraja elevii să adune proverbe, cântece bătrânești, zicători și superstiții specifice locului, care

Dascăli nemțeni de altădată (II)

MIRCEA GHEORGHE

12 iunie 1922-
17 aprilie 1998

riozitatea și calitatea muncii ce caracteriza colectivul de profesori de la Școala din Pângărați... Toate vizitele mari, la nivelul raionului și apoi ale județului, erau orientate către Școala din Pângărați pentru că aici iniția acțiuni noi în procesul de învățare și în cel de organizare. Era mândru de colectivul de profesori pe care îl considera unit și harnic. Colegii și școala erau a două familii.

Prin anii 1970, împreună cu doamna profesoară de muzică Bistriceanu C, inițiază primul cor alcătuit cu gospodinele satului și aduce instructor de dansuri populare, formând două echipe de dansatori, una din bătrânii locului și cealaltă din elevi. Spectacolele erau ținute nu doar la Sala de festivități a școlii, ci și în alte localități, cu alte ocazii cum ar fi, de exemplu, Ziua Muntelui Ceahlău.

O parte dintre colegii mai tineri și-l vor aminti pentru sfaturile și îndrumările metodice extrem de competente și utile pe care le ofereau după ce asista la ore, în calitate de director. Mulți au afirmat că la această școală au învățat meserie.

Dragostea de oameni și de locuri îl determină să scrie prima MONOGRAFIE A COMUNEI PÂNGĂRAȚI. Cunoștea fiecare casă și pe fiecare locuitor, nu doar în calitate de profesor, dar și pentru că făcuse parte din diverse comitete și comisii, și mersese ani de zile cu recensământul populației și

au fost scrise și expuse în acea expoziție-muzeu. Culegerea lăsată școlii Pângărați, la pensionare, a rămas până azi nepublicată, dar s-a și pierdut.

În cei 36 de ani de activitate, domnul profesor Mircea Gheorghe devine model de dăruire profesională, cinste și corectitudine pentru întreaga comunitate. Autodidact fiind, îi plăcea să citească cărți de filosofie și istorie. Era un om cult. De multe ori în casa domniei sale, pe lângă plăcintele „poale-n brâu” ale doamnei Margareta, musafirii dezbăteau probleme de filosofie, citeau din propriile creații literare, întâlneau semănând mai mult a cenecluri literare.

Pasiunile sale au fost cititul, pescuitul și îngrijirea trandafirilor.

Le insufla elevilor încredere în forțele proprii, încerca să le arate că dincolo de satul natal mai există o lume, la care pot ajunge prin învățătură și comportare corespunzătoare.

A lăsat în urma lui generații de tineri care să ducă mai departe setea lui de cunoaștere, încrederea în om și capacitatea acestuia de a crea frumosul. Material, a lăsat mai multe școli dotate cu toate cele necesare procesului de învățare.

CRONICA... DE FAMILIE și POVESTIRILE, lăsate în manuscris celor două fiice, sunt dovada grijii față de generațiile care îi urmează și a artei sale scriitoricești.

Iată cum și-l amintește o fostă elevă din perioada 1949 – 1952, și ea fiica a comunei Pângărați:

Profesorul MIRCEA a fost, desigur, predestinat să ajungă în comuna Pângărați, pitoresc ținut al Văii Bistriței, unde au trăit și au muncit oameni adevărați, ale căror rădăcini le-au marcat existența. Școala din comuna Pângărați, impunătoare, l-a primit ca pe un dar providențial.

Dacă îl ascultai când era la catedră, nu era greu să constai că avea ceva anume, care în mod miraculos, te atrăgea spre farmecele matematicii, apoi te ajuta să înțelegi tainele acestei științe, ca apoi să fii prins ca de o vraja în găsirea soluțiilor dificile pentru probleme, uneori enigmatice.

Participa cu întreaga expresie a feței la predarea lecțiilor și dialoga mereu cu elevii prezenți. Avea o privire pătrunzătoare, care tulbura și captiva în același timp.

Era în stare să ne arate că „frumosul” se poate realiza și în matematică deoarece evita să ne înfățișeze în mod sec formulele matematice, străduindu-se să ne arate „frumosul” conținut într-o formulă. Expunerea era întotdeauna logică, clară, de un farmec fără egal, presărată adesea cu observații utile.

A fost bunul pedagog care își închină toată râvna pentru a izbândi, pentru a se face înțeles în tălmăcirea matematicii, pentru ca apoi să i se reverse pe chip multă mulțumire când vedea că trudă lui nu a fost zadarnică. M-am regăsit mereu printre cei care i-au transmis sentimentul unei munci împlinite.

Personal, m-am apropiat cu timiditate de matematică, dar m-am simțit atrasă cu adevărat de științele exacte, din momentul în care l-am cunoscut, în mod fericit, pe profesorul Mircea. Această întâlnire cu un om și profesor adevărat a fost hotărâtoare pentru pașii pe care i-am făcut după absolvirea Școlii de 7 clase din Pângărați și care mi-au schimbat în mod hotărâtor destinul.

Așa mi-l amintesc pe profesorul Mircea, din perspectiva elevilor care au manifestat interes pentru înțelegerea legilor ce guverneau studiul matematicii și care reprezentau simbolul relației perfecte profesor-elev.

Pentru toți cei care l-au cunoscut și apreciat, va rămâne ca un model al datoriei împlinite! Semnează M.A.

Amintește-ți și zâmbeste, amintește-ți și iartă, speră și iubeste.

Mulțumesc, Tată!

Sabina MIRCEA STĂNESCU

„Pensula de Aur” de la Bitola

În perioada 23- 30 mai 2016, la Bitola, în Macedonia, s-a desfășurat a XXXV-a ediție a Festivalului de Artă plastică pentru copii „The small Montmartre of Bitola”. La festivalul-concurs au fost invitați să participe doi elevi din Piatra-Neamț, respectiv Lungu Andrei, și Theodora Musculeanu, însoțiți de profesorul coordonator Cristina S. Petrariu. Din păcate, perioada festivalului s-a suprapus cu cea a probelor vocaționale de admitere la Liceul de artă „Victor Brauner”, iar Andrei care a rămas acasă pentru susținerea probelor, a fost înlocuit de eleva Diana Gripcă. Elevii participanți sunt membri ai Clubului pentru excelență în Arte Vizuale din cadrul Asociației culturale „Arte. Ro” – Atelierul de Arte, din Piatra-Neamț și frecventează, de asemenea, sub îndrumarea aceluiași profesor, și cursurile de Pictură de la Palatul Copiilor.

Invitația la Bitola s-a produs în urma câștigării premiului „Paleta de aur” (Andrei Lungu) și două premii individuale (Theodora Musculeanu și Bianca Bolum) pentru colecția de lucrări trimisă la concurs în Macedonia, în luna februarie a anului curent. Această colecție a constat în 43 de lucrări de pictură (peisaje, acuarele, dimensiune A2) pictate de elevii membri ai Asociației și de colegii lor de la Palatul Copiilor.

În cele opt zile de festival, copiii au avut prilejul să picteze în aer liber arhitectura veche a Bitolei, pe străduțele întortocheate din vechiul bazar al orașului, dar și în orașe cu veche isto-

rie și cu turism înfloritor, precum Ohrid și Krushevo.

La sfârșitul fiecărei zile, seara, s-au expus toate lucrările realizate peste zi și s-au premiat cele mai reușite peisaje.

La sfârșitul festivalului, cele mai bune lucrări create în tabără au fost premiate, elevii Asociației remarcându-se printre cei mai bine pregătiți participanți, Asociația obținând distincția „Pensula de Aur” pentru întreagă colecție de lucrări.

Premiile sunt cu atât mai importante cu cât, elevii nemțeni „s-au luptat” cu pensule, culori și palete, cu copii de vârste similare din Hong Kong, Rusia, Ucraina, Egipt, Slovenia, Slovacia, Bulgaria, Turcia, Malaysia, Indonezia și Macedonia.

În cadrul galei de la Bitola, pe 30 mai, Președintele Asociației „Arte. Ro”, prof. Cristina S. Petrariu a înmănat profesorilor coordonatori ai delegațiilor țărilor participante, casete cu materiale de promovare – dvd-uri, pliante, hărți, albume – ale principalelor obiective culturale, istorice și religioase din județul Neamț, participând astfel la promovarea turistică internațională a județului nostru.

M. Z.

Expoziția și Concursul de Arte Plastice pentru Copii „dr. Sorin Ciobanu”, ediția I, Piatra-Neamț, 2016

În perioada 6-13 iunie 2016, pe simezele Sălii Cupola a Bibliotecii Județene „G.T. Kirileanu” au fost prezente lucrările participante la Expoziția și Concursul de Arte Plastice pentru Copii „dr. Sorin Ciobanu”, ediția I, Piatra-Neamț, 2016.

Cele circa o sută șazeci de desene, lucrări de pictură și de colaj care alcătuiesc expoziția, au fost realizate cu măiestrie de copii și tineri cu vârste cuprinse între 6-17 ani, de la școlile gimnaziale (Nr. 1, Nr. 2, Nr. 3, „Elena Cuza”, „Nicu Albu”, „Daniela Cuciuc”, Borlești

etc.) și licee din oraș, (C.N. „Petru Rareș”, C.N. „Calistrat Hogaș”, C.N. de Informatică, Liceul de Artă „Victor Brauner” ș.a.) de la cluburi de pictură din cadrul unor ONG-uri și de la Palatul copiilor din Piatra-Neamț.

Expoziția reunește cele mai reușite creații ale copiilor, selectate atent de un juriu exigent format din profesori de artă plastică, bibliotecari și muzeografi, juriu condus de doamna doctor Mariana Ciobanu, cea care oferă și premiile concursului. Lucrările au fost structurate și evaluate în funcție de cele trei nivele de vârstă și experiență: nivel

celebrate printr-un Premiu special pentru fiecare categorie de vârstă, în valoare de 500 lei.

Totți elevii care au trimis lucrări, chiar și cei care nu au lucrări expuse, din cauza spațiului pentru panotare redus, au primit diplome de participare.

Tot în cadrul vernisajului expoziției s-au decernat, în cadrul solemn, diplomele pe care elevii ai Clubului Atelierul de Arte din cadrul Asociației culturale Arte.Ro, coordonator Prof. Cristina S. Petrariu, le-au primit la concursurile internaționale la care au participat, respectiv în Polonia – *Cojocărița Cristian*; Letonia – *Bălan Maria Luiza*; Macedonia – *Lungu Andrei, Bolum Bianca, Musculeanu Theodora, Gripcă Diana*.

Manifestarea se dorește a fi o acțiune culturală dedicată copiilor, realizată anual, în preajma zilei de naștere a celui care a inspirat această Expoziție-Concurs, o celebrare prin lucrările micilor artiști a excelenței în artele vizuale precum și a personalității medicului Sorin

Ciobanu, Doctor în științe medicale (imagistică medicală), un mare iubitor de pictură, de natură, de frumos și un susținător fervent al

copiilor și al artei acestora, plecat din păcate dintre noi de curând, mult prea devreme, spre o lume mai colorată și mai bună.

Vernisajul și festivitatea de premiere au avut loc miercuri, 8 iunie a. c.

Asociația culturală „Arte. Ro”
Președinte,
Prof. Cristina S. PETRARIU

Vă mai amintiți cum se sărbătorea Ziua Învățătorului pe vremea României socialiste multilateral dezvoltate? Nu? Vă narează subsemnatul, ex-purtător de catalog 4 decenii și la țară și la asfalt cu bordură. De ce tocmai eu? Pentru că fac parte din generația care s-a născut la ceas amarnic de război, am prins seceta, marea foamete și toate nenorocirile postbelice. Când am deschis ochii mari și am început a înțelege lumea, eram deja cetățeanul unei „Republici populare” încântăramată în chingile unui regim, pe care nici noi nici părinții noștri nu l-au ales.

Să revenim la Ziua Învățătorului. De obicei, cadrele didactice din capitala de județ sărbătoreau evenimentul la Casa de Cultură sau la Sala Mare a Județului, cum hotărau „cei de sus”. La orele 8-9, apostolii neamului, îmbrăcați decent și cu flori în mâini intrau disciplinați și respectuoși în sala de festivități. Sala era ornată în spiritul indicațiilor de partid, cu lozinci mobilizatoare închinare marilor realizări ale socialismului victorios. Roșul era culoarea predominantă, mai ales pe fundal. În prezidiu tronau „oamenii grei” ai partidului unic prin activitățile lui locali: primul-secretar, inspectorul general școlar, șefii de la șoimii patriei, pionieri și uteciști. Elita partidului unic era reprezentată de: Maria Gheorghe, Boboș, Săceanu, Acrâșmăriței... La categoria inspectori generali amintim pe tovarășii – azi domni: Crăciun, Lăcătușu, Uță, Gille, Creangă... nu pretind că i-am enumerat pe toți oamenii partidului care au slujit școala! Nici cronologia n-am respectat-o cu sfîntenie pentru că unii au „domnit” de două ori.

Materialul de analiză era prezentat de inspectorul general care avea grijă să nu fie nici dur, nici permisiv. Cu șefimea mare nu este bine de pus rău. Cazurile de indisciplina a cadrelor didactice erau stigmatizate public. Se acordau pentru merite pedagogice: diplome, distincții, decorații. Evidențiații erau felicități și aplaudați de cei din sală.

În partea a doua a programului, prezidiul lua loc în sală și artiștii se urcau pe scenă unde cântau, jucau și glumeau. Era frumos și plăcut. Dascălimea neamțului pleca acasă mulțumită, mai ales că sărbătoarea pomenită se dădea pe 30 iunie, după care începea Vacanța mare.

Ziua Învățătorului este cea mai veche sărbătoarea laică, fiindcă în data de 30 iunie 1927, Tribunalul Ilfov a autentificat statutul Asocia-

ției Generale a Învățătorilor din România, prin care se oficializa și finaliza atunci manifestarea solidarității între cadrele didactice la nivelul României Mari, corolar al tradiției asociative învățărești, început în 1869, în diferite provincii în care exista școală românească. Mai mult, sediul din perioada interbelică a Asociației Generale a Învățătorilor din România, a fost la București, chiar pe Str. Sfinții Apostoli Nr 14. De atunci, educatoarele, învățătorii și profesorii din România s-au simțit onorați să fie serbați și felicități chiar în ziua Apostolilor, aducându-li-se aminte că au cea mai nobilă misiune pentru care merită făcute orice sacrificii asumându-și apostolatul. În perioada interbelică, la un congres al lor, învățătorii au fost numiți „cei băgați în lipsuri, în îndatoriri și iubiri de moșie”. Poli-

Și a fost Ziua Învățătorului

ticienii de astăzi, nu mai pun mare preț pe misiunea apostolică a dascălilor, motiv pentru care au găsit de cuviință să schimbe și data sărbătoririi acestora. Până și „bandiții de comuniști” au păstrat împământenită Ziua Învățătorului, la 30 iunie, trecând sub tăcere că în această zi Biserica Ortodoxă Română are în calendar Soborul Sfinților 12 apostoli...

După Revoluție, când țara a început să se risipească și noi, entuziasmați ziceam că suntem pe drumul cel bun, minunații noștri deputați din Parlamentul țării, au adoptat la 9 octombrie 2007, cu 203 voturi pentru, 3 împotriva și 3 abțineri, proiectul de lege privind instituirea Zilei

Învățătorului pe data de 5 iunie a fiecărui an. Scurt, clar și concis. Această dată a fost stabilită prin Legea Nr. 289 din 29 octombrie 2007, manifestarea urmând a avea un caracter educativ, național, apolitic și cultural. Motivația mai-marilor din Educație? Beton armat. Ziua de 5 iunie, poartă semnificația zilei de naștere a dascălului Gh. Lazăr (5 iun. 1779 - 17 sept. 1823), întemeietorul învățământului modern românesc. E clar?

Potrivit actului normativ, Ziua Învățătorului este sărbătorită de toate unitățile de învățământ de stat, particulare și confesionale din sistemul românesc, iar Ministerul Educației și alte instituții abilitate ale statului acordă în această zi: premii, distincții, medalii și titluri onorifice, cadrelor didactice și elevilor merituosi. Chiar și celor care au plagiat cărți întregi!

Datele de 5 octombrie și 5 iunie au fost introduse și marcate distinctiv în structura anului școlar 2013/2014, conform unei decizii luate la 3 iunie 2013 de Ministrul Educației Naționale, dar unii dintre dascăli n-au știut nimic despre cum „s-a schimbat modificarea”. Alții, profund mârniți s-au revoltat pentru că n-au fost puși în temă. Se poate? Iaca se poate. Să-l ascultăm pe prof. Gh. Amaicei, om legat profund de Asociația Învățătorilor din Neamț:

„Noi, cei din Învățământ, de la educatoare până la profesori universitari, știm că avem o singură sărbătoare, 30 iunie, impusă prin voința înaintașilor noștri, în unul din congresele Asociației Generale a Învățătorilor din România în 1927, care coincide nu întâmplător cu sărbătoarea creștină a Soborului Sfinților Apostoli. Indiferent de regimul politic, această zi dedicată nouă, nu a fost schimbată și așa vrem să rămână mereu. În ultimii 10 ani, la noi în județ, Ziua Învățătorului s-a bucurat de o mare atenție și a fost organizată de fiecare dată în ambianță plăcută prin colaborare cu Inspectoratul Școlar, cu Sindicatul Liber din Învățământ și Asociația Învățătorilor, cu sprijinul organelor administrative județene și municipale. Asta până când cineva, un ministru mânat de furia schimbării, a propus cu orice preț, iar alții cu ochii închiși au decis și legiferat să schimbe orânduiala cea veche și bună”.

Colega Amaicei, ai gândit frumos, ai cuvântat înțelept dar cu ce ai rămas? Întreb și eu, ca omul?

Dumitru RUSU

Seminarul Teologic Ortodox „Sfinții Împărați Constantin și Elena” a sărbătorit 20 de ani de la înființare

Pe 23 mai, Seminarul Teologic Ortodox „Sfinții Împărați Constantin și Elena” din Piatra-Neamț a sărbătorit 20 de ani de la înființare. Evenimentul a fost marcat de o sesiune de referate pe tema „Sfinții Împărați Constantin și Elena în istoria creștinismului” și de vernisarea unei expoziții de grafică și pictură a seminaristilor. La Sfânta Liturghie săvârșită cu acest prilej, au participat ÎPS Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, reprezentanți ai autorităților locale și județene, actuali și foști elevi și profesori ai instituției.

ÎPS Teofan a citit mesajul patriarhului Daniel – „Două decenii de activitate didactică și misionară” –, a ținut un cuvânt de învățătură, amintind

care sunt rostul și menirea unui seminar teologic, și i-a dăruit directorului școlii, în semn de recunoștință și prețuire, distincția „Crucea Sfântului Ierarh Dosoftei”.

Pr. Dan Ovidiu Cojan, directorul Seminarului Teologic Ortodox „Sf. Împărați Constantin și Elena”, a precizat că de la înființarea instituției în 1996, au absolvit până acum 16 promoții, ceea ce înseamnă 397 de absolvenți dintre care 23 sunt preoți în Protopopiatul Piatra-Neamț. Totodată a fost reamintit faptul că, începând de anul școlar viitor, titulatura școlii se va schimba în Liceul Teologic Ortodox „Sf. Împărați Constantin și Elena”, datorită fuziunii cu actuala Școală Gimnazială Nr. 1 din Piatra-Neamț. (RED.)

După douăzeci de ani (Fragmente)

În calitate de prim coordonator și conducător al așezământului care aniversază astăzi 20 de ani de biruințe asupra întinericului, cu toată modestia, cred că sunt unul dintre cei mai îndrituiți oameni care pot să lumineze actul de naștere al acestei instituții, la ceas de sărbătoare.

Nu o fac cu orgoliul primului director, ci cu nostalgie și cu dorința de a așeza lucrurile la locul lor firesc, conștient fiind că Istoria cea mare nu poate fi adevărată dacă are la bază neadevărurile istoriei mici.

Trebuie să precizez de la bun început că textul care urmează nu este unul protocolar, prilejuit de acest eveniment festiv. El face parte dintre rândurile în care, ajuns la vârsta memoriilor, am încercat să-mi încondeiez, printre cele mai importante fapte din viață și implicarea în această realizare a Bisericii noastre. O realizare care cuprinde și mărunta mea contribuție directă la evenimentele hotărâtoare, de la început de drum lung și anevoios. Extrag, deci, în continuare, fapte pe care le-am ales din cuprinsul celor câtorva capitole ale memoriilor menționate.

La mitropolit:

Către sfârșitul anului 1994, am primit din partea Înalt Prea Sfințitului Mitropolit Daniel, o surprinzătoare invitație la prânz. După o discuție protocolară în biroul său, continuată în sufragerie, unde ni s-a

servit masa, mi-a trebuit destul de mult timp până am priceput rostul acestei invitații. Iluminarea a venit brusc:

– La Piatra-Neamț s-ar putea înființa un seminar?

M-am mirat „foarte” pentru că eram un preot nebăgat în seamă până atunci de mai marii Bisericii. Nu aveam nici o distincție; doar cea de „preot sachelar”, care s-ar traduce prin „purător de chei”, cea mai mică dintre toate distincțiile. Și aceea, primită nu ca o recunoaștere a vreunui merit, ci cu ocazia „împlinirii a 75 de ani de Autonomie a Bisericii”... Altminteri predam religia la Școala nr. 9, care se afla pe teritoriul parohiei mele. O făceam de când se aprobase reintroducerea religiei în școală. O făceam benevol, ca toți preoții, de altfel, cu plăcere, fără nici un fel de remunerație...

– Dacă ați vrea un seminar în oraș, decât să înființați unul nou, n-ar fi mai lesne să-l mutați pe cel de la Mănăstirea Neamț, la Piatra?

În sfârșit, începeam să dau de capăt pricinii chemării mele la Iași. Totul mi-a devenit clar în momentul răspunsului său direct:

– Aș vrea ca în fiecare reședință de județ să existe un seminar, sau cum îi spunăștia, un „liceu teologic”! Frăția ta ai fi în stare să pui bazele unui seminar la Piatra-Neamț? Dar hai să servim, că se răcesc bunătățile și o supărăm pe măicuță!

Aha, gândii eu, îmi lasă ideea „la dospel”! Vorbirea a alunecat pe alte subiecte. Simțeam cum mă duce pe unde voia, până când relua discuția întreruptă:

– Câțiva preoți și nu numai ei, mi te-au descris ca pe un preot vrednic! Pentru asta te-am întrebat dacă ai fi în stare să te ocupi de treaba asta, cu seminarul!

Doamne, uite cum o ia pe ocolite; ce ți-e și cu diplomația asta!

– Cred că aș putea, dar mă întreb de ce nu vă orientați spre un preot mai tânăr și mai titrat?

– Ei vezi, eu te-am întrebat una și frăția ta îmi pui altă întrebare! Poate îți doreai să fii protopop! Ce ți-ar conveni mai mult: director la seminar sau protopop?

Întrebarea mă descumpăni: Douăzeci și cinci, de ani n-am fost bun de folosit, nu m-a întrebat nimeni nimic, iar acum, când din nou mă încearcă durerile de coloană, când am trecut de 50 de ani, și cheful de noi răspunderi nu-mi dă ghes deloc, mă cheamă mitropolitul, să-mi ofere pe tavă funcții! Ce o fi pățit! Îi răspund cuminte:

– În nici un caz protopop!

– Am înțeles! Rămânem la seminar, conchise el.

Mă privi zâmbind și asta mi-a plăcut. Un călugăr roșcat intră parcă tiptil în încăpere. Îl anunță că e așteptat la nu știu care sedință.

– În principiu, cele ce ne interesau le-am discutat, zise el ridicându-se. Știm pe cine și pe ce ne bazăm! Apoi mi se adresă direct:

– Ne bazăm sau nu, pe frăția ta?

Întrebarea suna mai curând ca o poruncă. Fără a aștepta răspunsul, adăugă:

– Rămâne să ne vedem cât de curând. Acum am să te rog să lași părintelui – era vorba de călugărul roșcat – telefonul sfinției tale și să mă scuzi că sunt așteptat.

Înainte de a-i dicta adresa și telefonul, roșcatul, tot numai zâmbet îmi întinse o hârtie semnată de mitropolit și întărită cu stampila eparchiei: eram numit „coordonatorul și directorul noului seminar ce se înființează în Piatra-Neamț”, în baza aprobării Ministerului Învățământului, cu numărul nu mai știu care, din anul respectiv.

Doamne, totul era aranjat, deși eu mă fuduleam în sinea mea

și torceam ca un cotoi alintat... Și m-am simțit ca o piesă de șah pe tabla celor mari, cu orgoliu rănit și fără puteri...

La Inspectoratul pentru învățământ:

A doua zi după întrevvedere cu Mitropolitul Moldovei, am pornit să caut clădirea Inspectoratului Județean al Învățământului, unde urma să discut „ideea mitropolitului”. Inspectoratul, însă, nu mai era acolo unde îl știam eu....

...Secretara tocmai dădea să intre cu două cești de cafea pe ușa șefilor:

– Vă anunț imediat părinte, mi se adresă ea.

Aseară, venind de la Iași, ajuns acasă, l-am sunat pe protopop și i-am povestit în mare, cam tot ce discutasem cu mitropolitul și ce așteptam el de la „noi”. Aveam nevoie de un aliat pe care să-l responsabilizez. În fond, eu nu eram decât un popă anonim dintr-o parohie mărginașă a orașului! Alțeva ce?

Între timp, pe holul unde așteptam să fiu primit, a apărut și părintele

protopop Milucă Ailincăi. Își făceau loc pe același culoar îngustat de dulapuri, teancuri de dosare și petiționarii, care intrau și ieșeau din birourile unde aveau treabă. Duduița secretară ieși din birou cu tava goală, și ne asigură că „am fost anunțați!” A câta oară?!?

– V-au rugat să așteptați!

Continuam să așteptăm pe holul inspectoratului de aproape două ceasuri. Ne simțeam ca niște argați la ușa stăpânului. Mai toată lumea, care se mișca pe hol, cunoscându-ne, ne saluta. Constatam, destul de jenat, ca și protopopul de altfel, cât suntem de cunoscuți în oraș! Asta amplifică starea de disconfort care mi se crease la ușa unde mi se părea că aștept ca vițelul la poarta nouă! Din biroul „șefilor” nu „ajungea” nici o chemare! Erau aceiași ștabi de dinainte de revoluție. Ba nu, se schimbaseră între ei; Lăcătușu, „primul”, devenise adjunct și fostul adjunct, Pruteanu, ocupa scaunul de „prim”. În fond amândoi, foști comuniști înfocați, stăpâneau această feudă a învățământului nemțean de mulți ani, dinainte de revoluție. Firea mea colerică, era pusă la mare încercare!

– Dacă nici acum nu ne cheamă, intru peste ei, i-am strecurat protopopului printre dinți. Îi arăt apoi ceasul. E aproape zece! Milucă mă ține de haină când dau să intru. Secretara, tocmai anunța pe altcineva care sosise de câteva minute. O dau la o parte și dau buzna în teritoriul interzis. Protopopul mă însoți, intrând ca un condamnat; Veni după mine, care devenisem de neoprit!

Preot pensionar Ioan GHERASIM
Piatra-Neamț, 5 martie 2016

(continuare în numărul viitor)

N.R.: Ioan Gherasim (n. 5 aprilie 1940), la Piatra-Neamț, memorialist, licențiat al Facultăților de Teologie (București, 1968) și de Filologie (Iași, 1995). Hirotonit preot (24. 06. 1969), pe seama Parohiei Văleni, Piatra-Neamț, transferat la Parohia Vânători, Piatra-Neamț (1. 08. 1981). A colaborat și a făcut parte din consiliul de redacție al revistei „Credința neamului”, Neamț (1990-2008). Coordonaator, director și profesor al Seminarului Teologic Ortodox din Piatra Neamț (1996). Cărți: „Petru Pogonat. Meditațiunile unui călugăr surghiunit” (2009), „Profeție mincinoasă. Lamentație la un zid al plângerii în construcție” (2010) și „Ortodoxia. Dimensiunea românească” (2013).

INTERNAȚIONALIZAREA DEMERSURILOR EDUCAȚIONALE: PROIECTE EUROPENE ALE COLEGIULUI NAȚIONAL „CALISTRAT HOGAȘ” (II)

În această vară, vor fi finalizate la Colegiul Național „Calistrat Hogaș” două dintre proiectele implementate cu sprijin financiar de la Comisia Europeană. Ne propunem ca, prin acest articol, să reflectăm asupra impactului pe care aceste două proiecte l-au avut în instituție, să tragem linie și să analizăm în ce măsură ele au contribuit sau încă mai contribuie la construirea imaginii CNCH – Școală Europeană, o titulatură pe care instituția noastră o păstrează deja de 7 ani.

(urmare din numărul trecut)

2. Waves of citizenship, waves of legality a fost un proiect cu finanțare centralizată, gestionat financiar de Agenția Executivă pentru Educație, Audiovizual și Cultură (nr. de referință în baza de date europeană EACEA: 558669-CITIZ-1-2014-1-IT-CITIZ-CIV). Proiectul a primit, la Apelul 2014 din cadrul Programului Europa pentru cetățeni, acțiunea centralizată *Proiecte ale societății civile*, cel mai mare punctaj din partea evaluatorilor și a reprezentat, în esență, reiterarea intenției instituției inițitoare (Fondazione Giovanni e Francesca Falcone, cu sediul în Palermo, Italia) de a internaționaliza și de a menține în atenția cetățenilor europeni lupta anti-Mafia.

Activitățile acestui proiect au presupus cooperarea dintre 15 organizații non-profit și instituții de educație din Europa (Italia, Cehia, România, Estonia, Portugalia, Bulgaria, Grecia, Croația) și din țări candidate la aderare (Albania, Macedonia). Instituția noastră a beneficiat de o dublă reprezentare, întrucât s-a implicat nu doar ca școală, ci și prin intermediul Fundației „Calistrat Hogaș – 1911”. Această dublă implicare a prezentat avantajul sporirii numărului de mobilități europene la care elevii școlii noastre au avut acces în cadrul proiectului, iar pentru Fundația afiliată liceului reprezintă „un pas european” pe care încă nu-l făcuse.

Fiind vorba despre un proiect ale cărui acțiuni au fost centrate pe consolidarea rolului societății civile în combaterea și prevenirea crimei

organizate și pe promovarea cooperării dintre societatea civilă și organismele publice în vederea stimulării acțiunilor specifice democrației participative, în selecția beneficiarilor de mobilități, precum și în procesul de delimitare a grupurilor țintă ale activităților de proiect, s-au avut în vedere criterii precum: dinamismul, gradul de implicare civică, interesul individual pentru participare civică și democratică. Din acest motiv, dintre resursele umane ale școlii, în proiect au fost atrași elevi activi în cadrul Clubului de Oratorie și Debateri (COD-CNCH) sau la nivelul Consiliului Școlar al Elevilor, adică persoane care și-au demonstrat și prin activitățile anterioare disponibilitatea de implicare civică. În total, în cadrul proiectului s-au organizat 9 mobilități europene la care au participat 1 profesor și 6 elevi.

Proiectul a presupus câteva etape importante:

1. Activități de cercetare (interviuri, chestionare) și dezbateri privind rolul societății civile în prevenirea și combaterea crimei organizate, în principal a criminalității juvenile. Această etapă, desfășurată în perioada februarie – aprilie 2015 la nivel local și național, a presupus administrarea de interviuri și chestionare ale căror subiecți au fost reprezentanți instituționali implicați în acțiuni de prevenire și combatere a criminalității (avocați, judecători, asistenți sociali, psihologi etc), precum și organizarea unei Academii de dezbateri în cadrul căreia a fost pus în discuție rolul so-

cietății civile în întărirea legalității. Etapa s-a finalizat cu elaborarea unui amplu *Raport de cercetare*, integrat în raportul internațional al proiectului și publicat ulterior spre a fi folosit ca document-resursă la nivel european.

2. Mobilitatea la Palermo, Italia, a 4 elevi și un profesor, care au luat parte, pe durata unei săptămâni (18 – 24 mai 2015), la manifestările prilejuite de marcarea a 23 de ani de la asasinarea de către Mafia a judecătorului Giovanni Falcone. În acest context, cei 5 reprezentanți ai instituției au participat la câteva activități de mare impact civic și emoțional, precum: dezbateri televizată – găzduită de RAI Sicilia – privind rolul media în construirea percepției asupra fenomenului „Mafia”; vizitarea cooperativei sociale LIBERAMENTE, asociație care este implicată în gestionarea bunurilor

participarea reprezentanților mai multor asociații studentesce și ai unor instituții de învățământ preuniversitar; *Painting Legality* – activitate în cadrul căreia fiecare echipaj național participant la proiect și-a pregătit bannerele pentru marșul anti-Mafia; participare, într-un cadru festiv, la evenimentul *Palermo chiama Italia*, organizat într-un loc cu mare încărcătură istorică în ceea ce privește lupta anti-Mafia, Aula Bunker, în prezența președintelui Republicii Italiene, a numeroși miniștri, magistrați, reprezentanți ai societății civile; participare la cea de-a XXIII-a ediție a marșului desfășurat anual de la Aula Bunker până la „copacul lui Falcone”, o manifestare de stradă impresionantă, dedicată memoriei judecătorului care s-a sacrificat pentru ca lupta pentru legalitate să prindă contur în conștiința civică.

3. Seminar internațional organizat la Bruxelles și Haga, în perioada 15-17 Septembrie 2015, privind posibila cooperare între instituțiile de aplicare a legii și organizații ale societății civile implicate în combaterea și prevenirea criminalității. La această mobilitate a proiectului a participat profesorul coordonator și un elev, care au luat parte

la activități precum: vizită la Eurojust (Haga) și discuții cu oficiali europeni despre sistemul european de combatere a rețelilor de crimă organizată internațională și despre măsurile de asigurare a legalității la nivel transfrontalier; vizită și discuții cu

confiscate de la Mafia siciliană și redistribuirea acestora în scopuri sociale; vizită la casa memorială a lui Peppino Impastato, activist social și politic, victimă a mafiei; vizită și dezbateri publice la Universitatea din Palermo, Facultatea de drept, cu

Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii

IUNIE 2016

1/1946 – n. **Petrus Andrei**, la Goșmani, Neamț, profesor, scriitor. Absolvent al Liceului „Petru Rareș” din Piatra-Neamț și al Facultății de Filologie Iași, a predat, până la pensionare, la Liceul din Puiesti, Vaslui. Redactor la mai multe publicații („Visătorii”, „Amurg sentimental”, „Dor de dor”). Colaborator la: „Dacia literară”, „Convorbiri literare”, „Cronica”, „Cuvântul adevărului” (Canada). Cărți: „Descănțețe de inimă rea”, „Floare de jar”, „Flacăra de veghe”, „Cântecul toamnei”, „Mierea din trestii de cuvânt”, „Poeme târzii”, „101 sonete”, „Crepusul de miere”, „Într-un crâng de neuitări”.

■ 2/1943 – n. **Cezarina-Georgeta Strătilă**, profesoară. A absolvit Liceul „Calistrat Hogaș” din Piatra-Neamț și Facultatea de Matematică-Mecanică din Iași. Cariera didactică: profesor la Dobreni,

Neamț și la Grupul Școlar de Chimie din Piatra-Neamț, azi, Colegiul Tehnic „Gheorghe Cartianu” (1971-2000), director adjunct, director (1994-1999). Pe lângă cariera profesională, a desfășurat o activitate deosebită ca manager, în administrarea

Rememorări nemțene

școlii și în organizarea unui număr important de manifestări didactice și științifice cu elevii și cu cadrele didactice (Simpozionul „Ștefan Procopiu”, de ex., de nivel național), multe dintre aceste acțiuni fiind susținute material din fonduri proprii, chiar și după pensionare. De numele său

se leagă înființarea Fundației Grup Școlar Chimie și continuarea publicării revistelor școlare, „Anotimpuri” și „Anuarul” școlii.

■ 3/1943 – n. **Vasile Vasile**, la Borlești, Neamț, profesor, dirijor, muzicolog. Absolvent al Seminarului Teologic de la Mănăstirea Neamț, al Conservatorului de Muzică „Gheorghe Dima” din Cluj (1971) și al Facultății de Filologie a Universității din Iași (1974); doctor în pedagogie (1993) și în muzicologie (1994). Profesor în Bacău și Piatra-Neamț; fondator, director al Școlii Populare din Piatra-Neamț, cercetător științific la Institutul de Științe ale Educației, profesor asociat la Academia de Muzică, București, conferențiar la Universitatea Națională de Muzică, profesor la Facultatea

INTERNAȚIONALIZAREA DEMERSURILOR EDUCAȚIONALE: PROIECTE EUROPENE ALE COLEGIULUI NAȚIONAL „CALISTRAT HOGAȘ” (II)

Reprezentanți oficiali ai Comitetului Regiunilor, organism consultativ implicat în procesul legislativ al UE; vizită la Parlamentul European din Bruxelles.

4. **Diseminare locală**, organizată în Sala de Festivități a CNCH pe data de 24 februarie 2016, în prezența unui observator extern, respectiv domnul Milco Duli, Președinte al *Association Young Volunteers Firefighters – SFERA* (Bitola, Macedonia). La această activitate au fost invitați să participe reprezentanți ai Consiliilor elevilor din toate liceele din județ, precum și alți reprezentanți ai comunității locale, elevi din instituția noastră, cărora le-au fost prezentate, între altele, rezultatele cercetării realizate la nivel local și național.

5. **Întâlnire de evaluare și follow-up**, desfășurată la Praga, în Republica Cehă, în perioada 15 – 16 aprilie 2016. La această ultimă mobilitate din cadrul proiectului au participat un profesor și un elev care au discutat despre rezultatele finale obținute în cadrul acestui parteneriat și au analizat posibilitățile de continuare și de întărire a colaborării internaționale în vederea promovării sistemului de apărare a legii la nivel internațional.

În final, dorim să evidențiem faptul că proiectul *Waves of citizenship, waves of legality* a fost recompensat cu premii și distincții, la nivel național, pentru calitatea și unicitatea sa printre proiecte

tele derulate de instituții de învățământ. Mai întâi, este unul dintre proiectele premiate în cadrul Galei naționale EduManager 2015, fiind încadrat între cele „100 cele mai reprezentative proiecte educaționale ale anului”. În al doilea rând, proiectul a fost înscris în competiția „Made for Europe” – ediția 2016, competiție organizată de

Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice, iar produsul său final, *Raport de cercetare privind implicarea instituțiilor statului și a societății civile în acțiuni de prevenire și combatere a crimei organizate și a criminalității juvenile*, a primit Premiul I atât la faza regională, cât și la faza națională a competiției.

* * *

Cele două proiecte prezentate mai sus prezintă însemnătate instituțională din mai multe motive: reflectă eforturile de internaționalizare a demersurilor educaționale ale școlii, indică practicarea unui management al proiectelor europene deopotrivă intensiv (orientat spre îmbunătățirea calitativă a activităților educaționale desfășurate, spre sporirea eficienței proprii, spre întărirea relației dintre dimensiunea curriculară și cea extracurriculară a activităților formative, spre utilizarea mai eficientă a resurselor sale, spre nevoile beneficiarilor direcți – elevi, părinți, comunitate locală) și extensiv (orientat spre extinderea tipurilor de stimulare adresate elevilor și profesorilor, spre înnoirea metodologică și tematică a domeniilor educaționale abordate, spre lărgirea ariei și tipurilor de cooperare intra și interinstituționale, spre extinderea impactului comunitar al activităților proprii).

NOTĂ

Informațiile din acest articol reflectă numai punctul de vedere al autorului, iar Agenția Națională pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale sau Comisia Europeană nu sunt responsabile pentru nicio utilizare care poate fi dată acestor informații.

Petruța LOSTUN
Colegiul Național „Calistrat Hogaș” Piatra-Neamț

Aniversări culturale, iunie 2016

- 01** . **MILESCU-SPĂTARUL, NICOLAE**, cărturar și traducător (1636-1708) – 380 de ani de la naștere
01. **CĂRTĂRESCU, MIRCEA** scriitor; 60 ani de la naștere
01. **ZIUA INTERNAȚIONALĂ A COPILULUI**
02. **ROSETTI, CONSTANTIN A.** (1816–1885) scriitor, om politic, academician; 200 ani de la naștere
04. **VOINESCU, ALICE** (1885–1961) scriitoare; 55 ani de la moarte
07. **COANDĂ, HENRI** (1886–1972), pionier al aviației, inventator, academician; 130 ani de la naștere
07. **VLADIMIRESCU, TUDOR** (1780–1821) conducătorul Revoluției de la 1821; 195 ani de la moarte
08. **VIERU, ANATOL** (1926–1998) compozitor; 90 ani de la naștere
09. (+) **ÎNĂLȚAREA DOMNULUI; ZIUA EROILOR ROMÂNI**
15. **EMINESCU, MIHAI** (1850–1889) scriitor; 127 ani de la moarte
17. **IORGA, NICOLAE** (1871–1940) istoric, scriitor, om politic, academician; 145 ani de la naștere
18. **MACOVEI, LIGIA** (1916–1998) pictor, grafician; 100 ani de la

naștere

19. **PETRESCU, IRINA** (1941–2013) actriță; 75 ani de la naștere
20. **KOGĂLNICEANU, MIHAIL** (1817–1891) istoric, om politic, academician; 125 ani de la moarte
23. **ZIUA SUVERANITĂȚII REPUBLICII MOLDOVA** (Declarația de Suveranitate a fost adoptată de Sovietul Suprem al RSSM de legislatura a XII-a nr. 148-XII din 23.06.1990)
26. **PÂRVAN, VASILE** (1882–1927) istoric, arheolog, academician; 89 ani de la moarte
26. **ZIUA DRAPELULUI NAȚIONAL ROMÂN**
27. **ZIUA INTERNAȚIONALĂ A PESCUITULUI**
28. **LUCHIAN, ȘTEFAN** (1868–1916) pictor; 100 ani de la moarte /28 iun (aniversare UNESCO)
29. **SCRISOAREA LUI NEACȘU DIN CÂMPULUNG** – primul document păstrat în limba română; 495 ani de la redactare
29. **ZIUA DUNĂRII**
30. **ZIUA ÎNVĂȚĂTORULUI.**

(RED.)

Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii

de Teologie din Pitești. Colaborări: „Academica”, „Asachi”, „Aradul”, „Actualitatea muzicală”, „Revista de etnografie și folclor”, „Acțiunea”, „Biserica Ortodoxă Română”, „Ceahlăul”, „Cronica”, „Cotidianul”, „Muzica”, „Revista de pedagogie”, „Vatra”, și publicații din Marea Britanie, S. U. A., Germania. Scrieri: „Iubirea de moșie e un zid”, „Profiluri de muzicieni români, sec. XIX-XX, I”, „Gavril Galinescu – reprezentant de seamă al muzicii românești”.

■ 4/1952 – n. **Iosif Haidu**, la Făgăraș, Brașov, pictor. Absolvent al Facultății de Artă din Iași (1977), profesor la Clubul Copiilor și la Cenaclul „ProArte” din Roman. Membru al U.

A. P. (1982). Numeroase expoziții personale, de grup și colective. Lucrări în colecții din țară și din străinătate (Olanda, Franța, Germania, Cipru, Portugalia, Italia, Israel, Turcia, S. U. A.). Premii: Bienniala Națională de Artă „Lascăr Vorel” (2001) și Premiul pentru 30 de ani de activitate pedagogică

Rememorări nemțene

și 25 de ani de activitate expozițională (2009).

■ 7/1925 – n. **Elena Botez-Butnaru**, la Piatra-Neamț, soprană. A fost eleva Sidoniei Hogaș, a absolvit Academia de Muzică și Artă Dramatică, București, solistă la Opera din București și prim-solistă la Opera din Timișoara, interpretând peste 30 de ani, alături de Nicolae Herlea, Dan Iordăchescu, Viorica Cortez. Turnee: Franța, Italia, Germania, Polonia ș. a. Colaborează la Catedra de canto a Liceului de Artă „Victor Brauner” din Piatra-Neamț.

■ 12. 06. 1962 – n. **Petru Vamanu**, la Negrești, Neamț, artist plastic. A absolvit Liceul de Artă din Bacău. Între 1981 și 2014, a participat la numeroase expoziții de grup: Bacău (1981), Piatra-Neamț (1984, 1993), Botoșani (1988), precum și la Taberele de creație de la Dumbrava, Neamț (1991) și Potoci, Neamț (1992, 1993). A pictat mai multe biserici.

■ 13/1883 – n. **I. I. Mironescu**, la Tazlău, Neamț (d. 22. 07. 1939), medic, scriitor. Absolvent al Facultății de Medicină, doctorat (1912) și studii de specializare la Berlin. Profesor universitar și șef de clinică (1921). A debutat cu proză scurtă („La priveghiu” și „La praznic”) în revista elevilor. Colaborări: „Viața românească”, „Însemnări ieșene”, „Solia Moldovei”, „Avântul”, „Însemnări literare”. Debut editorial: „Sandu Hurmuzel”, (1916).

Constantin TOMȘA

(continuare în pag. 14)

Pledoarie pentru inteligența emoțională

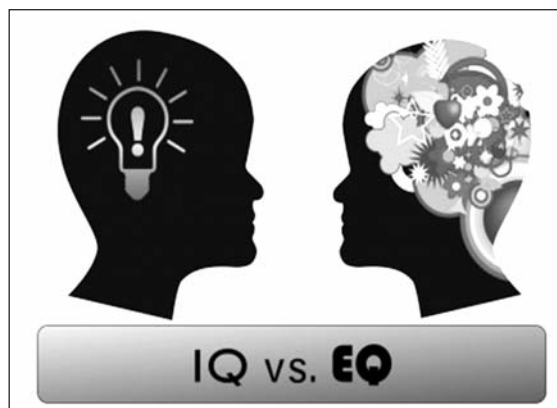
Am pornit la drumul deschis de această triadă: Profesorul – Elevul și Calculatorul = P.E.C. din cauza unui anume regret că tinerii de azi devin tot mai însingurați, tot mai capsulați într-o altă lume, decât lumea reală. Dincolo de zâmbetul stărnit de „calda” legătură dintre doi tineri aflați la o aceeași masă, care comunică între ei utilizând unele dintre aplicațiile de pe telefonul mobil (WhatsApp, Waze etc.) deși sunt atât de aproape, cred că acest mod de neinteracțiune duce la o prea mare îndepărtare a interlocutorilor!!!

Astfel, despărțirile devin un fel de „Restart”, îndrăgirea unei anume manifestări devine un „like”, o frază devine „Trb s plc” în loc de „Trebuie să plec” și... ciuntim comunicarea, trăirea reală și ucidem emoția ce trăiește doar împărtășită...

Cei însingurați în această virtuală lume pot cădea ușor în abisul îndoielii, al singurătății în această lume și așa rece... Cred că așa se explică și de ce unele persoane cu un

IQ ridicat, cu rezultate bune la învățătură pe parcursul anilor de studiu,

și s-ar redefini din ce în ce mai repede”, a adăugat el.

suferă un eșec odată ce ies din sistem sau stagnează în carieră, pentru că poți avea un superior IQ dar... inteligența umană rațională se împlineste și se întregeste prin cea emoțională.

Da, trebuie să recunoaștem că apariția calculatorului în viața noastră ne-a dat un boom informațional fantastic de care devenim dependenți și... noi, cei născuți mai devreme!

Predau Fizica și uneori și TIC, deci cred în importanța „venirii” Domnului C în viața noastră, dar să rămână doar un musafir drag, nu să ne și ocupe tot orizontul vieții, să umple locul prietenilor, al celor dragi și vii!

Și totuși... genialul Stephen Hawking ne dă un avertisment înfricoșător: „Inteligența artificială ar putea aduce sfârșitul omenirii. Formele primitive de inteligență artificială pe care le avem deja s-au arătat foarte utile. Dar eu cred că dezvoltarea unei inteligențe artificiale complete ar putea să pună capăt rasei umane”, a declarat profesorul britanic.

„Odată ce oamenii ar crea inteligență artificială, aceasta ar «decola» singură

Mind: The Theory of Multiple Intelligences (1993), a insistat asupra faptului că inteligența nu trebuie concepută ca un construct unidimensional, ci ca o serie de șapte inteligențe independente. Această perspectivă permite individului să „manifeste transformările și modificările percepțiilor individuale” și să „recreze aspecte ale propriilor experiențe” (Gardner, 1993, p.173).

Ce e de făcut? La care din cele trei „piese” ale triadei invocate ar putea fi „butonul de comandă”? Cred că la profesor. Cred că trebuie să vorbim mai deschis, mai aproape de felul de a comunica și a înțelege al tinerilor, să venim în fața lor cu „cartea vie= povestea vieții mele” sau alte captivante metode de educație nonformală spre a le deschide drumul către „NOI” cei din viața reală cu bucuriile, supărările și emoțiile trăite și împărtășite cu ceilalți. Viața noastră emoțională poate avea influență asupra modului cum acționăm în anumite momente în viața profesională și de aceea este foarte important ca profesorul, fie el

diriginte sau nu, să transmită elevilor nu doar cunoștințe teoretice care se pot perima odată cu trecerea timpului ci deprinderi de viață. Inteligența emoțională te ajută să îți îmbunătățești eficiența socială. Cu cât crește inteligența emoțională, cu atât îți creezi relații sociale mai bune. Emoțiile îți pot influența viața dar trebuie să înveți să te cunoști și să utilizezi în favoarea ta aceste emoții. Autocunoașterea este foarte importantă, trebuie să-ți cunoști calitățile și defectele și modul cum reacționezi în anumite situații. În acest mod îți poți pune în valoare aptitudinile intelectuale, creativitatea și-ți poți asigura reușita în carieră.

Cum putem să recuperăm ce am pierdut? Trăind emoția vie, împărtășind-o, comunicând verbal unii cu alții, împărtășindu-ne trăirile – bucurii și necazuri –, redevinând oameni calzi la suflet care invită calculatorul să aducă un anume răspuns, să exe-

cute o anume comandă și nu să ne subjuge sau să ne ocupe viața reală... Triada trebuie să funcționeze ca un viu cu fluidul cald adus de emoție, de profesor și elev care să „încălzească” și „inima=circuitele” Domnului C!

Profesor Ioan NIȚĂ,
Liceul Tehnologic Economic
Administrativ Piatra Neamț

Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii

(urmăre din pag. 13)

„Scrieri”. Alte volume: „Oameni și vremuri”, 1920; „Într-un colț de rai” (desene de A. Murnu), 1930; „Cătiheții de la Humulești”, 1938; „Tulie Radu Teacă”, pref. Mihail Sadoveanu, 1940; „Scrieri”, ed. îngr. de Cezar Țucu, 2006.

■ 13/1949 – n. **Eugen Stețcu**, la Roman, poet format în cenaclurile literare „Cezar Petrescu” și „Panait Mușoiu” din orașul natal. Este fiul cunoscutului profesor, istoric și criticul literar Neculai Gr. Stețcu. Debut (1996) cu placheta „Mitologii și sentimente”, cu o prefață de Eugen Simion, urmată de „Pe vocala unui zeu”, 2005 și „Pânza mov a obsesiei”, 2012.

■ 15/1903 – n. **Victor Brauner**, la Piatra-Neamț (d. 1966, Paris), artist plastic. Scurt timp a frecventat Școala de Belle Arte București. Debut: prima expoziție personală la Galeria „Mozart” (1924). Participă la editarea revistelor avangardiste

„75 H. P.” și „Integral”. În revista „unu” publică ilustrații șocante. Se stabilește la Paris, ia contact cu avangarda (1930) și realizează „Autoportret fără un ochi”. Expune la Galeriele „Pierre”, catalog prefațat de André Breton (1934). Membru al Partidului

Rememorări nemțene

Comunist, în ilegalitate (un an 1935). Începe seria picturilor somnambul-erotice (1938). După un refugiu în Pirinei și Alpi, în 1945, revine la Paris, pictează cele șapte pânze ce vor fi nucleul expoziției de la Galeria „Pierre Loeb”, Paris. Va fi exclus din „Grupul Supra-realist”. În 1966, reprezintă

Franța la Bienala de la Veneția. Multe lucrări sunt la Muzeul de Artă Modernă din Paris.

■ 16/1884 – n. **Nicolae I. Dăscălescu**, la Căciulești, Neamț (d. 28. 09. 1969, Piatra-Neamț), general de corp de armată. Absolvent al Școlii de Ofițeri de Artilerie și Geniu, din București și al Școlii Superioare de Război. S-a distins în timpul Primului Război Mondial în luptele de la Slănic-Moldova și Cireșoia. Participă la Al Doilea Război Mondial pe diferite fronturi. În timpul regimului comunist, a fost arestat și umilit, drept pentru care, după eliberare, când se va încerca reabilitarea sa, va refuza orice onoruri. Funcții: secretar general al Ministerului părării, comandant de divizie, de Corp de Armată, de Armată.

Educația și provocările prezentului

Mai mult decât oricând, sistemul actual de învățământ trebuie să se conecteze la cerințele societății moderne și să încerce, atât cât îi permit limitările inevitabile, să pregătească elevul pentru confruntarea cu realitatea și pentru viitorul pe care-l va moșteni. Nevoia unei legături tot mai strânse între educație și domeniul social a schimbat sistemul de învățământ din țara noastră și abordarea profesională a cadrului didactic, abordare care a trecut dincolo de catedră și a implicat, uneori, în egală măsură, părinți, directori de unități școlare, inspectori de specialitate.

Deși încearcă să se adapteze cât mai bine la cerințele societății, școala românească se confruntă cu dificultăți, uneori, aproape imposibil de surmontat: abandon școlar, copii tot mai puțin interesați de actul educațional, lipsa respectului față de omul de la catedră, programe școlare încărcate, în permanentă schimbare, metode de evaluare descurajante, lipsa preocupării pentru temele de acasă etc. La toate acestea se adaugă și comunicarea din ce în ce mai dificilă cu părinții, situați la poli extremi: fie dezinteresați total de activitatea școlară a copilului lor, fie deveniți, din ce în ce mai mult, părinți de tip „elicopter”, hiperprotectivi, care agasează, inutil, atât copilul, cât și profesorul.

O altă provocare căreia trebuie să-i facă față profesorul este aceea că, în prezent, acesta este obligat să devină propriul lui susținător. Trebuie să se transforme într-un adevărat „agent de marketing” în comunitatea educațională și mai ales în cea socială, în contextul în care aproape toată lumea dă vina pe cadrul didactic pentru orice insucces al elevului. A învăța să devină un adevărat PR propriu reprezintă o altă „pălărie” pe care dascălul din ziua de azi trebuie să o poarte.

Desigur, s-au făcut eforturi și s-a investit mult într-o schimbare de viziune. S-au accesat finanțări de tot felul, s-au dezvoltat proiecte, s-au făcut cursuri de formare profesională. Dar schimbările sunt de formă și nu de fond. Școala românească are nevoie să fie mai conectată la realitate, să teoretizeze mai puțin și să facă mai

multe lucruri concrete. A devenit absolut necesar să educăm o generație care să dețină cunoștințe, instrumente și motivație necesare pentru a fi deveni capabilă să găsească soluții concrete la probleme reale, pentru a schimba sisteme și moduri de gândire ineficiente.

Dacă schimbările la nivel social sunt mai greu de controlat și fenomene precum sărăcia, abandonul școlar sau lipsa resurselor materiale și a dotărilor în școală sunt chestiuni în care profesorul nu poate juca un rol major, calitatea actului didactic, a procesului de predare-învățare-evaluare reprezintă segmentul în care acesta poate influența radical viitorul generației școlare de astăzi. Înlocuirea metodelor tradiționale de predare cu cele noi – în care participarea activă a elevului și mai ales interactivitatea ia locul pasivității – poate constitui cheia către motivarea elevului și dezvoltarea deprinderilor pentru viața reală. De aceea, dascălul de astăzi trebuie să apeleze la metode și strategii didactice noi, care să stimuleze elevul, să-l implice, să-i faciliteze exprimarea și, în același timp, achiziția de cunoștințe.

Indiferent că se află la început de drum sau că vine cu o experiență de zeci de ani în spatele catedrei, profesorul de azi nu trebuie să se teamă de calculator, de proiector, de metode precum brainstorming-ul, problematizarea, învățarea în echipă etc. De asemenea, este necesară mai multă deschidere în privința colaborării cu ceilalți colegi, acceptarea schimbărilor de idei, implicarea în echipe multidisciplinare și adoptarea unor metode alternative de predare chiar dacă nu sunt cele pe care profesorul le-a consacrat, în opinia lui, ca fiind infailibile.

Pe lângă provocările venite din exterior, cele mai multe de ordin social și economic, educația trebuie să accepte și o provocare din interior: individualizarea metodelor de predare și învățare generale, astfel încât acestea să aibă un impact asupra fiecărui elev în parte. De fapt, o adevărată *metodă de predare la stilul de învățare* al elevului de astăzi.

Prof. Carmen-Lăcrămioara GRĂDINARU
Colegiul Tehnic Forestier Piatra-Neamț

Muzeele și peisajele culturale

Complexul Muzeal Județean Neamț a marcat **Ziua Internațională a Muzeelor**, printr-o serie de activități desfășurate în perioada 18-22 mai. Manifestările au debutat la Muzeul de Istorie din Roman, unde a avut loc simpozionul „Dascăli româșcani de altădată”, precum și vernisajul expoziției personale de pictură „Locul Crucii”, semnată de Monica D. Carp, artist plastic, membră a Uniunii Artiștilor Plastici, filiala Piatra-Neamț. Deschiderea expoziției a fost completată de simpozionul Concursului Național „Crucea în imaginația copiilor” (ediția a V-a), organizat de Clubul Copiilor din Roman. În perioada 19 – 21 mai, Complexul Muzeal Județean Neamț și Fundația Cultural-Științifică „Constantin Matasă” au organizat lucrările Sesiunii anuale a Comisiei de Istorie a Orașelor din România, ediția a XXIII-a, primul eveniment de acest gen din Moldova, desfășurat sub egida Academiei Române și sub patronajul Consiliului Județean Neamț. Lucrările au avut ca temă „Locul centrelor istorice în contextul urban actual”.

Debutul sesiunii a fost marcat prin vernisarea expoziției permanente de la Curtea Domnească – Pivnița II, care a avut loc pe data de 18 mai, moment urmat de un recital susținut de elevii Liceului de Arte „Victor Brauner”.

Sesiunea de comunicări s-a deschis pe 19 mai, printr-un cuvânt adresat de dr. Vasile Ciobanu, președintele Comisiei de Istorie a Orașelor din România. La eveniment au participat istorici și arhitecți din București, Pitești, Câmpulung, Giurgiu, Brăila, Constanța, Timișoara, Oradea, Sibiu, Galați, Suceava, Iași și Chișinău, membri ai Comisiei de Istorie a Orașelor din România.

În cadrul evenimentului, a avut loc și lansarea volumului „Curtea Domnească. Rapoarte arheologice”, coordonat de regretatul dr. Gheorghe Dumitroaia.

În fiecare an, începând cu 1977, la data de 18 mai se sărbătorește **Ziua Internațională a Muzeelor**, eveniment care-și propune promovarea, în rândul publicului, a informațiilor privind rolul muzeelor în dezvoltarea societății.

Manifestările din acest an s-au desfășurat sub genericul „Muzeele și peisajele culturale”.

Irina NASTASIU

Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii

17/1825 – n. Elena Cuza, la Iași (d. 2. 04. 1909, Piatra-Neamț), „sfântă”, cum o numeau localnicii, soția domnitorului Alexandru Ioan Cuza. După moartea lui Cuza, va fi soră la Spitalul de Copii „Caritatea” din Iași, iar din 1903 se stabilește la Piatra Neamț, în casa situată pe Strada „Ștefan cel Mare” cumpărată, pe când se afla în Elveția, de la familia ing. Bacalu. Aici a trăit discret ultimii ani de viață, făcând acte de caritate, donația către primul spital al orașului, care funcționa în localul unde este azi Centrul de Îngrijiri Comunitare. La 24 ianuarie 1909, când se împlineau 50 de ani de la Unire, a fost vizitată de Nicolae Iorga, iar manifestările dedicate evenimentului s-au desfășurat în fața casei sale.

18/1938 – n. Paul Findrihan la Icușești, Roman (d. 22. 07. 2004, Piatra-Neamț), profesor, publicist. A absolvit Liceul „Roman-Vodă”, Facultatea de Filologie-Istorie a Universității București

(1960), profesor și director la Săbăoani, Neamț, referent și secretar literar al T. T. din Piatra-Neamț (1966-1998), autor (colab.) a primului corpus de documente privind activitatea T. T. („Remember”, „Breviar” și „TT”). Membru în comisia de redactare a unui „Lexicon” al teatrului românesc. A editat –

Rememorări nemțene

singur sau în colaborare: Revista „Zigzag” (1984-1989), Caietele-program ale spectacolelor TT. A participat la realizarea unor manifestări cu public, „Antologia Scriitorilor Români Contemporani” și „Colocviile critice”. Colaborări: Ziarul „Ceahlăul”,

revistele „Asachi” și „Apostolul”.

19/1946 – n. Neculai Păduraru, la Sagna, Neamț, artist plastic. Absolvent al Institutului de Artă Plastică „Nicolae Grigorescu” din București (1971-1975), doctor în arte vizuale, profesor universitar la Universitatea Națională de Arte București. Expoziții personale (1974 -2010): București, Milano și Roma, Napoli, Iași. Participări la expoziții internaționale (1973-1995): Roma, Barcelona, Franța, Budapesta, Ravenna, Padova, Grecia; Ankara; Sevilla, Miami S. U. A., Veneția. Distins cu Premiul U. A. P., de șase ori, cu premiile: Bienalei Internaționale de Sculptură de la Budapesta, Premiul „Picasso” Roma, Premiul Bienalei Internaționale Euro-Asia Ankara; Premiul pentru sculptură „Minato Ku”, Tokyo. În august 2013, a deschis o personală la Piatra-Neamț și a declarat că intenționează să deschidă un muzeu în satul natal.

(continuare în pag. 16)

Oaspeți la Colegiul Tehnic „Danubiana”

Pe 27 mai, o delegație de profesori și elevi din cadrul proiectului Erasmus+ KA2 „The Last Chance – Preserving Biodiversity for Future Generations” a fost prezentă la Primăria Roman, pentru o dezbatere pe teme de mediu, în cadrul parteneriatului desfășurat cu Colegiul Tehnic „Danubiana” Roman.

În sala de ședințe a administrației locale au fost prezenți nouă profesori și 18 de elevi de la școli din Spania, Italia, Turcia, Polonia, însoțiți de elevi și cadre didactice de la Colegiul Tehnic „Danubiana”. Domeniile fundamentale supuse cercetărilor și dezbaterilor în cadrul proiectului sunt: poluarea mediului înconjurător, reciclarea, tehnologii nepoluante, habitatul, (extincția unor specii și lanțul trofic) și încălzirea globală.

Reprezentanții administrației locale prezenți la întâlnire au subliniat interesul Primăriei Roman în privința temei proiectului lor „Biodiversitatea”, prezentând și demersurile inițiate de pe plan local în acest sens. Ca de fiecare dată când Romanul primește musafiri, primarul Laurențiu Leoreanu le-a înmănat oaspeților cadouri simbolice cu însemnele municipiului.

Lideri juniori, gata de acțiune!

Proiectul „Lideri juniori, gata de acțiune!”, finalizat de Fundația Noi Orizonturi la sfârșitul lunii mai a fost realizat cu sprijinul ING Bank România și a implicat 34 de unități de învățământ, din 24 de localități din România, între care **Pildești și Roman**. Astfel, liceenii din cadrul Cluburilor de voluntariat IMPACT au fost pregătiți să devină traineri de responsabilitate financiară, învățând în cadrul unor sesiuni intense de formare lucruri esențiale despre leadership, pregătirea în detaliu a unor cursuri de responsabilitate financiară, dobândind cunoștințe legate de bugetul personal și al familiei, economii, precum și gestiunea finanțelor. Atelierele de responsabilitate financiară continuă să fie o necesitate în țara noastră, având în vedere că România încă deține ultimul loc în Uniunea Europeană în ce privește cunoștințele de educație financiară pe care le au locuitorii țării, conform celui mai recent studiu al Băncii Mondiale.

Finaliști pentru „Impuls Perpetuum”

Pe 28 mai s-a desfășurat etapa județeană a Concursului de fizică-chimie pentru elevii din mediul rural „Impuls Perpetuum” – pentru clasele a VI-a, a VII-a și a VIII-a. Trei școli din Neamț au găzduit etapa județeană: Liceul Teoretic „Vasile Alecsandri” Săbăoani, Școala Gimnazială „Prof. Gheorghe Dumitrescu” Girov și Școala Gimnazială „Gheorghe Săvinescu” Crăcăoani. Evaluarea lucrărilor s-a desfășurat la Școala Girov, fiind implicați 38 de profesori evaluatori de fizică-chimie care au stabilit și lotul județului Neamț care va participa la etapa națională, în perioada 7-11 august, la Călărași: Bogdan Mihai Cobzaru, elev în clasa a VI-a la

PANORAMIC ROMĂȘCAN

Liceul Teoretic „Vasile Alecsandri” Săbăoani, pregătit de profesor Angela Văcaru, Roxana-Adela Enăsoaie, elevă în clasa a VII-a la Școala Gherăești, pregătită de profesor Ana Cecilia Tihulcă, și Iulian Tomovici, elev în clasa a VII-a la Liceul Tehnologic Petricani, pregătit de profesor Carmen Adiaconiței.

„Generozitate și Speranță” la Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă

Copiii de la Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă din Roman au primit oaspeți cu ocazia zilei de 1 Iunie. Elevii de la Liceul Tehnologic „Vasile Sav” din Roman au petrecut câteva momente minunate în mijlocul copiilor de la Centru, sărbătorind împreună cu ei ziua de 1 Iunie. Activitatea intitulată „Candoare și Speranță” face parte dintr-un proiect mai amplu, „Generozitate și Speranță”, înscris în Calendarul activităților județene în anul școlar 2015 – 2016. Profesorii care s-au implicat în organizarea activității au fost: Liliana Aniței, Mihaela Antofie, Cosmina Ciurea și Olivia Ciocan, un grup de ti-

neri din cadrul Asociației Tineretului ONU din România – Club Roman, reprezentată de Rareș Gâlbează, Denis Pal și Șerban Petrariu, elevi ai Liceului Tehnologic «Vasile Sav».

Oana Adochiței, un nume de memorat

O elevă din Roman, de la Cercul Artă Decorativă – Clubul Copiilor Roman, coordonat de prof. dr. Monica D. Carp, a obținut premiul I și marele trofeu al Concursului Internațional de Arte Vizuale „Structură și culoare”, ediția a XII-a 2016, organizat de Palatul Copiilor Iași. Lucrarea Oanei Adochiței a ieșit câștigătoare într-o competiție în care au luat parte 1.243 de lucrări plastice, ale copiilor din Grecia, Ucraina, Croația, India, Turcia și România. Pe lângă trofeu, Oana a primit un șevalet și un scaun pentru pictură. „O comisie de jurizare formată din profesioniști în domeniul artelor vizuale (NR. cei mai mulți, universitari) a apreciat tehnica noastră de lucru – colajul din bucăți de hârtie colorată din reviste – și modalitatea ingenioasă de rezolvare a volumelor plastice prin joc de linii de grosimi și orientări diferite. A fost un experiment abordat în activitatea plastică de cerc, care ne-a adus și marele succes. Nici nu avea patru ani când Oana a început să frecventeze Cercul pe care îl coordonez. Acum face parte din grupa de performanță și este deținătoarea a numeroase premii naționale și internaționale”, a spus prof. dr. Monica D. Carp.

Sfințirea Bibliotecii „George Radu Melidon”

Înaltpreasfințitul Părinte Ioachim, Arhiepiscopul Romanului și Bacăului, înconjurat de un sobor de preoți și diaconi, a săvârșit joi, 26 mai 2016, slujba Sfințirii Bibliotecii „George Radu Melidon” din Roman. În cuvântul său, ierarhul de la Roman a subliniat valoarea simbolică a acestui eveniment și faptul că nu existența în sine a unei biblioteci ne face mai cultivați, ci studiul propriu-zis. După alocuțiunile reprezentanților autorităților centrale și locale, s-a citit hrisovul de inaugurare a bibliotecii și s-a dezvelit bustul fondatorului acestui spațiu spiritual, George Radu Melidon. La final, Corala „Armonia” a Arhiepiscopiei Tomisului a susținut un concert prilejuit de acest moment. (Rep.)

Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii

(urmăre din pag. 15)

20/1938 – n. **Mihai Merticaru**, la Bețești, Reditu, Neamț, profesor, poet, publicist, membru al U. S. A absolvit Facultatea de Filologie, Iași. A fost redactor la Ziarul „Ceahlăul”. Colaborări: „Convorbiri literare”, „Antiteze”, „Asachi”, „Spirit critic”, „Flacăra” și în reviste didactice Cărți de poezie: „Vânătoare princiară”, „Catedrala de azur”, „Scriere cuneiformă”, „Întâlnire pe pod”, „Imperiul lupului”, „Împărăția clipei. 333 micropoeeme în stil haiku”, „Arca lui Petrarca”, „Împărăția frigului”, „Geometrie lirică. 66 de sonete”, „Umbra păsării, poeme alese”, „Arta euritmiei, 74 de sonete”, și cărți didactice.

(„Repere literare și stilistice” ș. a.)

■ 21/1949 – n. **Dan Cepoi**, la Târgu-Neamț (d. 2008, Piatra-Neamț), pictor. Absolvent al Facultății de Arte Plastice, Iași. Membru al U. A. P. În paralel cu activitatea didactică la Piatra-Neamț,

Rememorări nemțene

expune permanent, în cadrul expozițiilor colective, ocazionale sau anuale, și participă la Taberele de pictură: Almaș, Văratec, Durău, Dumbrava. Este prezent în selecțiile Filialei Neamț a U. A. P. pentru expozițiile deschise la Iași (1985), Târgu-Mureș și Piatra-Neamț (1987), București (1986), Bienala „Lascăr Vorel”, Piatra-Neamț. Au publicat reproduceri după lucrările sale revistele: „Arta”, „Orizonturi românești”, „Vatra”. Prezent în numeroase colecții particulare din țară și de peste hotare.

■ 24/1924 – n. **Georgea Pralea-Buzilă**, la Piatra-Neamț (d. 17. 10. 2009, Piatra-Neamț), profesoară. Absolventă a Facultății de Litere din București cu o diplomă de licență cu mențiunea „Cum Laude”. Din toamna anului 1947, fără întrerupere, a predat limba și literatura română (1947-1980), în orașul natal:

Școala Normală de Băieți Nr. 1, 1947-1952, Liceul „Petru Rareș”. A fost profesor evidențiat și a primit gradația de merit. Când s-a pensionat, își amintea adeseori că, la plecarea din școală, s-a oprit, i-a privit pe cei trei întemeietori imortalizați în altorelieful (Calistrat Hogaș) și basoreliefurile (Ion Negre și Mihai Stamatini) din fața Liceului și a murmurat: „Mi-am făcut datoria. V-am avut ca model”.

Simpozion „Gheorghe Ruset-Roznovanu”

Pe 27 mai 2016, la Liceului Tehnologic Roznov, s-a desfășurat a IV-a ediție a simpozionului și concursului regional „Gheorghe Ruset-Roznovanu”, sub conducerea dir. prof. Oana Ilarie, în parteneriat cu Inspectoratul Școlar Județean Neamț și Parohia Chintinici. Tema lucrărilor a fost „Interdisciplinaritatea – exemple de bune practici”, simpozionul fiind organizat pe mai multe secțiuni: literatură, tradiții și spiritualitate, istoria și geografia orizontului local.

Activitatea simpozionului (moderator prof. dr. Daniel Nedeloiu) a cuprins o sesiune de comunicări ale cadrelor didactice, prezentări ale elevilor, jurizarea și premiarea participanților. Intervențiile vorbitorilor au vizat realizările liceului pe plan didactic (prof. Oana Ilarie); personalitatea colonelului Gh. Ruset-Roznovanu (pr. Vasile Țoc, protoiereu al Protopopiatului Roznov); necesitatea promovării unui nou sistem educațional bazat pe creativitatea și curiozitatea elevului (pr. dr. Iulian Vasile, paroh la Parohia Chintinici).

Aproape 500 de absolvenți refuză BAC-ul

Nu mai puțin de 451 de absolvenți de liceu din județul Neamț nu au intrat în prima sesiune de Bacalaureat din acest an, care a debutat în data de 13 iunie. La examen s-au înscris 3.227 de liceeni care au absolvit clasa a XII-a anul acesta, numărul total al înscrișilor fiind de 3.617 absolvenți, inclusiv din serii anterioare, care nu au reușit să obțină baremul impus pentru diploma de maturitate. Din seria actuală, 144 de elevi au rămas corigenți, iar 24 au fost declarați repetenți. Alți 95 au situațiile școlare rămase neîncheiate.

Toate sălile în care se vor desfășura în 2016 probele examenului de Bacalaureat vor fi supravegheate atât video, cât și audio, potrivit ordinului de ministru. În același fel vor fi supravegheate sălile în care se vor descărca și se vor multiplica subiectele și sălile în care se vor prelua, evalua și depozita lucrările scrise.

Școli premiate de Ministerul Educației

În urma dobândirii Certificatului de „Școală europeană”, Colegiul Tehnic „Gheorghe Cartianu”

și Colegiul Național de Informatică din Piatra-Neamț au fost premiate, pe 17 iunie, la Palatul Parlamentului din București. La cea de-a XIII-a ediție a Competiției pentru obținerea Certificatului „Școală Europeană”, organizată de Ministerul Educației Naționale, au participat unitățile de învățământ preuniversitar, care au derulat proiecte din cadrul programelor europene din domeniul educației și formării profesionale. Colegiul Tehnic „Gheorghe Cartianu” s-a situat pe locul al VI-lea pe țară, cu 176 de puncte, iar Colegiul Național de Informatică s-a clasat pe poziția 42, cu 153 de puncte. Cele două școli amintite se numără printre cele 60 de unități câștigătoare, din cele 117 înscrise în acest an.

Certificatul este valabil pentru o perioadă de trei ani, iar fiecare unitate câștigătoare va primi și câte un premiu în valoare de 5.000 de lei (sumă care va fi utilizată pentru dotarea școlilor cu mate-

PANORAMIC NEMȚEAN

riale necesare bunei desfășurări a activității didactice). Competiția „Școala Europeană” a fost lansată de MEN, în 2004, ca semn al recunoașterii contribuției școlilor românești la sprijinirea eforturilor României de integrare în Uniunea Europeană.

Ziua Mondială a Mediului, în școlile nemțene

Pentru a marca Ziua Mondială a Mediului (5 iunie), Agenția pentru Protecția Mediului Neamț a desfășurat o serie de activități în unitățile de învățământ din județ. Astfel, elevii Școlii Gimnaziale nr. 2 Piatra - Neamț, coordonați de prof. Spiridon Victoria, au participat la o activitate educativă, referitoare la importanța protejării biodiversității. Activități educative pe teme ecologice au fost derulate și în unitățile de învățământ partenere în cadrul Programului Eco-Școala. Ziua Mediului a fost marcată și printr-o acțiune de salubritate inițiată de Primăria municipiului Roman și susținută de echipajele „Eco-Patrului Școlare”. Nu în ultimul rând, APM a inițiat și concursul de desene/colaje și expoziția de obiecte din materiale reciclabile „Salvați natura de la dezastru”, eveniment organizat de Liceul Tehnologic „Ion Creangă” Pipirig – Eco-Școala Boboiești Nr. 1. Ziua mondială a mediului înconjurător a fost stabilită de Adunarea Generală

a Națiunilor Unite în 1972 pentru a marca deschiderea Conferinței „Ecologia Umană” de la Stockholm privind mediul, desfășurată în perioada 3-14 iunie 1972, reunind reprezentanți din 113 națiuni.

Ranger Junior în munții Neamțului

Direcția de Administrare a Parcului Național Ceahlău și Direcția de Administrare a Parcului Natural Vânători-Neamț, în colaborare cu Asociația „Pro Grințieș” din Grințieș și Asociația Corolar din Crăcăoani au ales un mod deosebit de a sărbători ariile protejate și în special „Ziua Europeană a Parcurilor”: organizarea unor excursii tematice în cele două mari arii protejate ale județului Neamț (Parcul Național Ceahlău și Parcul Natural Vânători-Neamț). Acest moment a fost totodată și cel al lansării proiectului „Ranger Junior în munții Neamțului” inițiat de cele două asociații, un proiect sprijinit de Consiliul Județean Neamț și care se va derula până în octombrie 2016.

Acțiunea își propune să pregătească noi echipe de elevi din școlile nemțene pentru a fi „ranger junior”, mici protegători ai munților, ai frumuseților naturale și antropice pe care aceștia le dețin și se va desfășura în principal în cele două tabere organizate pe muntele Ceahlău și la Chitele, în Parcul Natural-Vânători.

Școala Curioșilor, la Palatul Copiilor

În perioada 18-22 iulie, Palatul Copiilor Piatra-Neamț și Asociația Secular-Umanistă din România îi invită pe elevii de gimnaziu să descopere elemente fascinante ale științei pe parcursul unei școli de vară. Domeniile vizate sunt: biologie, fizică, matematică, geografie, astronomie și paleontologie, iar activitățile organizate vor consta în prezentări și ateliere interactive, proiecții de filme documentare și jocuri. Evenimentul se află la prima ediție și se adresează elevilor din clasele a V-a, a VI-a și a VII-a. Participarea este gratuită, în limita locurilor disponibile. „Inițiativa este o urmare a constatării interesului scăzut al elevilor față de studiul științei. Pentru mulți dintre ei, aceasta este adesea percepută drept abstractă, obositoare, sau inaccesibilă. Or, prin «Școala Curioșilor» noi dorim să contribuim la schimbarea acestei percepții asupra științei, să arătăm o altă față a ei, mai umană și mai jucăușă. Sperăm că astfel le vom trezi participanților pasiunea pentru învățare și bucuria de a descoperi ei înșiși mereu lucruri noi”, a precizat Patricia Fechet, coordonator de proiect. (Rep.)

Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii □ Arte și meserii

26/1951 – n. **Vasile Popa-Homiceanu**, la Homicești, Bârgăuani, Neamț, psiholog, scriitor, absolvent al Facultății de Filozofie, Iași. Colaborări: „Convorbiri literare”, „Cronica”. „Dialog”, „Luceafărul”, „Ateneu”, „Porto Franco”, „Viața românească”. Debut: „Ceahlău” (1967). Membru al U. S. (1997). Scrieri: „Iarna, pentru cine mor vulpile”,

„Imposibila pândă”, „Cea mai credibilă moarte”, „Ninge de Paști în Paradis”, „Patimi în labirint”, „Infernul albastru”, „Noaptea păsării de aur”, „Sintagma ochiului”, „Cine ești tu, domnule Nily?”, „Risipele ființei”, „Drumul spre Efes”. Premiul „Mihai Eminescu” și Premiul Revistei „Convorbiri literare”.

27/1951 – n. **Laurențiu Dumitrașcu**, la Moinești, Bacău, arhitect, stabilit cu părinții la Bicăz (1958), apoi în Piatra-Neamț. Absolvent al Institutului de Arhitectură „Ion Mincu”. Membru al U. A. P. (1990). Diverse și multiple proiecte de amenajare

Rememorări nemțene

a unor zone (Bălățești, Bicăz, C. F. S. Săvinești ș. a.). Lucrări de artă monumentală („Anamorfoze”), lucrări de scenografie (spectacole: la TT, Teatrul Național din Iași, Teatrul „Mihai Eminescu” din Botoșani ș. a.), proiecte de construcții în țară și în străinătate.

28/1912 – n. **Sergiu Celibidache**, la Roman (d. 14. 08. 1996, lângă Paris). Muzician, compozitor, membru de onoare al Academiei Române. A absolvit liceul în orașul natal, se consacră muzicii, pleacă la Berlin unde studiază la Școala de Înalte

Studii Muzicale (1936), unde va debuta (1945) la pupitrul Filarmonicii. Dirijează cu regularitate renumite orchestre simfonice euro-pene; ține cursuri de perfecționare în arta dirijorală la Academia Muzicală din Siena (1960-1962), iar mai târziu la Fontainebleau și la München pentru tineri dirijori. Autorul unui „Requiem”, a patru simfonii și al unui Concert pentru pian și orchestră, rămase în cea mai mare parte inedite. A condus Orchestra Filarmonică din Paris (din 1969), director al Filarmonicii din München (din 1979), pe care o va dirija și la Ateneul Român (1978 și 1990).

Principii didactice la disciplina informatică

P rincipiile didactice reprezintă normele generale care orientează conceperea, organizarea și desfășurarea procesului de predare/învățare. Un model al sistemului de învățământ trebuie să se încadreze în contextul „legilor obiective” care acționează în societate la momentul respectiv. Conținutul, scopul, sarcinile concrete ale predării informaticii pot fi deduse din planurile de învățământ, precum și din alte activități specifice (școlare sau chiar extrașcolare). Aceasta corespunde stadiilor (ciclurilor) de învățare fixate în conformitate cu dezvoltarea intelectuală a elevilor, o atenție prioritară trebuind să fie direcțională spre adaptarea la nou, inclusiv în ceea ce privește dezvoltarea bazei materiale.

1. Principiul integrării teoriei cu practica

Principiul integrării teoriei cu practica exprimă, în esență, cerința ca ceea ce se învață și se formează în procesul de învățământ să fie valorificat prin aplicarea în rezolvarea sarcinilor ulterioare și a integrării în societate. Acest principiu ne invită la un dialog permanent între teoretic și practic. Rezultatul activității practice a fiecărui individ este experiența care acumulată, ajută individul în momentul confruntării cu alte activități, uneori asemănătoare dar chiar și în sarcinile noi.

Studiul informaticii în gimnaziu trebuie să aibă un caracter practic, asigurându-se elevilor formarea unui bagaj minim de cunoștințe și deprinderi privind lucrul cu calculatorul. Drept urmare instruirea trebuie orientată spre partea practică (laborator), condiționată de o dotare minimă a cabinetului de informatică.

Perioada cea mai propice din viața unui om când acesta își formează mentalitatea, stilul de gândire, este (pre)adolescența. Astfel, această disciplină își propune, încă din clasele gimnaziale, dezvoltarea gândirii algoritmice, elevii putând să finalizeze rezolvări ale unor aplicații practice concrete.

În practică profesorul trebuie să valorifice potențialul creativ al disciplinei, dezvoltând flexibilitatea ei, formând deprinderi și atitudini conform conținutului de idei.

Sintetizând, putem spune că aplicarea eficientă a principiului legării teoriei de practică pretinde respectarea consecventă a următoarelor direcții:

- Laboratorul de informatică trebuie dotat (inclusiv în ceea ce privește condițiile de lucru) la nivelul cerințelor moderne, anticipându-se condițiile posibile a fi întâlnite la viitoarele locuri de muncă;

- Activitățile practice ale elevilor trebuie să aibă o finalitate și o aplicabilitate imediată (manifestată, de exemplu, prin lucrul în echipă la contracte ferme cu unități economice, prin elaborarea unui raport cu contribuții personale, publicabil în reviste școlare, prin implicarea în actualizarea permanentă a site-ului școlii de către elevii desemnați sau prin realizarea de proiecte care să reprezinte școala, lăsându-le libertatea elevilor de a improviza, adapta și interpreta cerințele într-un mod personal). Ar fi benefic ca atât recompensele, cât și pedepsele să fie similare celor aplicate într-o activitate reală și nu doar reprezentate de note sau calificative;

- Asistența cadrelor didactice trebuie corelată cu apelarea la specialiști „lucrativi” din sfera producției directe, precum și cu o testare pe cât posibil individualizată și specifică a elevului.

2. Principiul accesibilității cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor

Acest principiu asigură transmiterea cunoștințelor la nivelul de înțelegere al elevilor luând în considerare particularitățile de vârstă, tratând cu atenție sporită greutățile și dificultățile care pot interveni în procesul de asimilare a cunoștințelor.

Depășirea acestora se face gradat prin efor-

tul personal al elevilor sub îndrumarea profesorului. Creșterea continuă și progresivă a cerințelor se face tot mai mult resimțită în procesul de învățământ. Ea nu poate avea loc însă oricum, la întâmplare, ci în concordanță cu structura personalității și cu condiția amplificării treptate a efortului din partea elevului. Profesorul are un rol important în expunerea unui material astfel încât acesta să fie înțeles, interpretat și acceptat.

Respectarea particularităților psihologice de vârstă nu înseamnă a scuti elevii de efortul intelectual necesar dezvoltării gândirii abstracte, în acest scop recomandăm:

- folosirea unor demersuri gradate de predare/învățare, de genul: de la simplu la complex, de la ușor la greu, de la particular la general, de la concret la abstract;

- conștientizarea elevilor asupra faptului că efortul personal este absolut esențial pentru înțelegerea corectă și de durată a celor studiate;

- asigurarea unui studiu ritmic pentru a

evita golurile de cunoștințe și eforturile ulterioare de înțelegere și asimilare;

- asigurarea unui control activ și a unei evaluări permanente, în scopul eficientizării maxime a actului didactic.

Exemple de activități:

- fișe de lucru, utilizate în vederea evaluării gradului de stăpânire a priceperilor și deprinderilor de utilizare a unei aplicații;

- portofoliul, elaborat pe baza aplicării unui ansamblu variat de probe și instrumente de evaluare, precum: teste și lucrări scrise, teme de activitate independentă scrisă, programe implementate independent etc.;

- probe orale, prin urmărirea logicii și dinamicii discursului oral, ceea ce oferă multă libertate de manifestare a originalității precum și formarea unui vocabular de specialitate;

- probe practice, utilizate în vederea evaluării gradului de stăpânire a priceperilor și deprinderilor de utilizare a unui sistem de calcul pentru îndeplinirea sarcinilor proprii și pentru relaxare;

- referate, care presupun valorificarea metodei de învățare prin descoperire, precum și studiul unor materiale suplimentare și izvoare de informare diverse;

- activități pe grupe de elevi (se împarte clasa în grupe de 5 – 6 elevi), ceea ce presupune că fiecare va avea o sarcină de îndeplinit în funcție de aptitudini, opțiuni, înclinații și nivelul de inteligență; proiectul va avea cerințe specifice (individuale) și cerințe generale (valabile pentru toate grupurile).

3. Principiul însușirii conștiente și active a cunoștințelor

Acest principiu exprimă necesitatea ca procesul de instruire (acumulare de cunoștințe) să se facă organizat, prin fixarea unor scopuri, finalități și termene precise, înțelegerea semnificațiilor și conexiunilor

esențiale pentru studiul obiectului vizat. Profesorul trebuie să delimiteze încă de la începutul lecției scopul și utilitatea practică și teoretică a temei respective, folosind un bogat material exemplificativ.

Traducând în termeni pedagogici, elevul trebuie să fie conștient de rolul său unic în cadrul lecției. Pe parcursul unei ore, mesajul transmis de profesor este unul singur și totuși, în funcție de personalitate și co-participare, conectarea la activitatea din clasă, a fiecărui elev, modul de percepere este diferit. Astfel, în funcție de feed-back-urile primite (verbală, para-verbală, nonverbală, mixte) profesorul își poate conduce cu mai multă eficiență ora.

În concordanță cu principiul participării active trebuie să ne facem din elev un partener. Și nu orice fel de partener. Unul activ, curios, atent care să știe să învețe, un partener în care să investim încredere și pe care să-l respectăm. Numai astfel resursele umane, temporale, materiale pe care le implicăm în procesul instructiv-

Principii didactice la disciplina informatică

Educativ se vor transforma în satisfacții. Și ce satisfacție poate fi mai profundă decât aceea de a vedea, „chipul” luminat al unui elev care a înțeles azi, care caută mâine și care va descoperi singur, în curând, că informatica este un adevărat spectacol?

Pentru evitarea unei însușiri mecanice, se va pune accentul pe metodele active de învățare, pe asigurarea participării permanente și conștiente a elevilor la desfășurarea lecțiilor, pe stimularea muncii creatoare și independente, însușirea conștientă și activă a cunoștințelor determină formarea unor atitudini sau condiții favorizante pentru învățare cum ar fi:

- obținerea unei motivații favorabile și a satisfacției învățării;
- asigurarea credibilității adevărurilor și transformarea lor în convingeri și deprinderi științifice;
- sporirea posibilităților de a utiliza în mod concret și profitabil informația asimilată, oferind potențialului intelectual individual șanse superioare de reușită, atât pe plan practic/constructiv, cât și pe plan creativ.

Exemple de activități în cadrul orei de informatică:

- rezolvarea unui număr cât mai variat de exerciții pe grade de dificultate diferite;
- evaluarea și autoevaluarea permanentă a elevilor;
- trezirea interesului elevilor prin participarea la diferite concursuri organizate în laborator sau în afara lui (în alte școli); premierea copiilor cu rezultate bune;
- realizarea de proiecte, prin a lăsa elevilor libertatea în a improviza, adapta și interpreta cerința într-un mod personal, stimulându-i prin notare.

Mihaela-Dorina GHIURCĂ
Școala Gimnazială Nr. 3 Piatra-Neamț

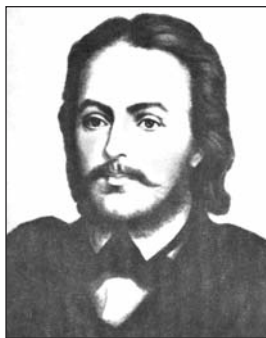
Gheorghe Lazăr, întemeietorul învățământului modern românesc

Pe data de 5 iunie 1779 se naștea Gheorghe Lazăr, pedagog, teolog și inginer român, fondatorul învățământului în limba națională din Țara Românească, cel care, în 1818, a înființat în București prima școală cu predare în limba română, și anume Școala de la Sfântul Sava.

Fiu de țăran liber, Gheorghe Lazăr a fost luat de mic în casa baronului Samuel von Bruckenthal. Remarcându-i aptitudinea

pentru studiu, baronul l-a trimis să învețe la gimnaziile din Sibiu și Cluj, și apoi la Viena, unde a urmat studii superioare de filozofie, istorie și științe fizico-matematice. Ulterior a studiat și teologia. Întors în Transilvania, la Sibiu, a fost hirotonit arhidiacon și a obținut un post la Școala teologică ortodoxă. A tradus în limba română o serie de lucrări didactice, printre care un manual de pedagogie. A intrat în conflict cu episcopul Vasile Moga – un adept al învățământului în limba slavonă, care a împiedicat activitatea culturală a lui Gheorghe Lazăr, interzicându-i tipărirea manualelor în limba română. În urma unui proces disciplinar, la sfârșitul anului 1815, guvernatorul Transilvaniei l-a destituit pe Gheorghe Lazăr din funcție, punându-l sub supravegherea autorităților polițienești. Acest fapt l-a determinat ca, în 1816, să treacă munții și să se stabilească la București, unde și-a câștigat existența mai întâi ca profesor particular.

În Țara Românească, Gheorghe Lazăr se manifestă ca promotor al ideii de înființare a unei școli românești la cel mai înalt nivel științific posibil pe atunci, într-o vreme în care învățământul se desfășura în limba greacă.

Sprijinit de Iordache Golescu și Constantin Bălăceanu, a trebuit să ducă o muncă intensă cu cei care susțineau că limba română este prea săracă pentru a exprima adevărurile științei. La 24 martie 1818, obținând aprobarea pentru înființarea școlii românești, și-a început activitatea într-un local impropriu din centrul capitalei, la Sfântul Sava. La început, elevii săi erau băieți de mici meseriași, târgoveți și dascăli, pentru că odraslele boierești frecventau în continuare școala grecească. Noua instituție a devenit curând principalul focar de consolidare și difuzare a culturii românești. Din prima generație de elevi au făcut parte, printre alții, Petruche Poenaru, Daniel Tomescu, Theodor Pallady, și Simion Marcovici.

Școala de la Sfântul Sava este cel mai vechi institut educațional din București cu predare în limba română, aici venind să învețe și copii de prăvăliași, și copiii oamenilor de la marginea orașului, pe care Gheorghe Lazăr i-a învățat cu dragoste tainele științelor matematice și ale filozofiei, în limba lor maternă. În timpul Revoluției din 1821, Gheorghe Lazăr și elevii săi au trecut de partea lui Tudor Vladimirescu, ajutând la fortificarea taberei de la Cotroceni și învățându-i pe panduri să mănuiască armele și să se apere.

Colaborarea sa cu revoluționarii i-a atras mai târziu persecuția din partea autorităților. Gheorghe Lazăr se întoarce bolnav în satul natal, Avrig, unde se stinge din viață, în ziua de 17 septembrie 1823.

După semnificația zilei de naștere a dascălului Gheorghe Lazăr, întemeietorul învățământului modern românesc, ziua de 5 iunie a fost aleasă drept Ziua Învățătorului, proiectul de lege privind instituirea acestei sărbători fiind adoptat la 9 octombrie 2007. Această dată a fost stabilită prin Legea nr. 289 din 29 octombrie 2007, manifestarea având un caracter educațional, național, apolitic și cultural.

Irina NASTASIU

Sumar

Gheorghe AMAICEI – *Armata Învățătorilor* (pag. 20)
Coralia-Letiția BUNGHEZ – *Mihai-Emilian Mancaș – Valurile, vânturile* (pag. 6-7)
Echipa de proiect – *Mate-olimpiada micilor școlari* (pag. 3)
Mihai FLOROAI – *Un proiect de succes: Salvează ca să fii salvat!* (pag. 4)
Ioan GHERASIM – *După douăzeci de ani (Fragmente)* (pag. 11)
Mihaela-Dorina GHIURCĂ – *Principii didactice la disciplina informatică* (pag. 18-19)
Constantin GRASU – *Caleidoscop* (pag. 4)
Carmen-Lăcrămioara GRĂDINARU – *Educația și provocările prezentului* (pag. 15)
Gabriela GRIGORE – *„La această guvernare, nota 4 la purtare”* (pag. 1-3)
Petruța LOSTUN – *INTERNAȚIONALIZAREA DEMERSURILOR EDUCAȚIONALE: PROIECTE EUROPENE ALE COLEGIULUI NAȚIONAL „CALISTRAT HOGAȘ” (II)* (pag. 12-13)
Irina NASTASIU – *Caleidoscop cultural* (pag. 2, 3, 4, 5, 6, 7) * Mu-

zele și peisajele culturale (pag. 15) * *Gheorghe Lazăr, întemeietorul învățământului modern românesc* (pag. 19)

Ioan NIȚĂ – *Pledoarie pentru inteligența emoțională* (pag. 14)

Cristina S. PETRARIU – *Expoziția și Concursul de Arte Plastice pentru Copii „dr. Sorin Ciobanu”, ediția I, Piatra-Neamț, 2016* (pag. 9)

Gabriel PLOSCĂ – *La aniversare* (pag. 1)

Red. – *Celălalt Celibidache* (pag. 5) * *Seminarul Teologic Ortodox „Sfinții Împărați Constantin și Elena” a sărbătorit 20 de ani de la înființare* (pag. 10) * *Aniversări culturale, iunie 2016* (pag. 13) * *Panoramic romașcan* (pag. 16) * *Panoramic nemțean* (pag. 17) * *Centenar Ștefan Luchian* (pag. 20)

Liviu Constantin RUSU – *Sub semnul lui cireșar* (pag. 1)

Dumitru RUSU – *Și a fost Ziua Învățătorului* (pag. 10)

S.L.L.I.C.S., C.S.D.R., F.S.L.I. – *Remember Constantin Baroi* (pag. 2)

Sabina MIRCEA STĂNESCU – *Dascăli nemțeni de altădată (II) – Mircea Gheorghe* (pag. 8)

Constantin TOMȘA – *Elena Florescu – O nouă contribuție la istoria culturii tradiționale din județul Neamț* (pag. 7) * *Rememorări nemțene* (pag. 12, 13, 14, 15, 16, 17)

Mircea ZAHARIA – *„Pensula de Aur” de la Bitola* (pag. 9) * *Pre-miile revistei APOSTOLUL* (pag. 20)

Premiile revistei APOSTOLUL

Prima ediție a Premiilor Revistei Apostolul ar fi trebuit să aibă loc în urmă cu doi ani, în luna martie, cu prilejul aniversării a 80 de ani de la apariția revistei și a 15 ani de la editarea seriei noi. Apoi premiile ar fi urmat să fie decernate anual, ele însele devenind o sărbătoare. Diligențele pentru paginarea și realizarea presupusului eveniment au început din decembrie 2013; a fost gândit un regulament cadru, au fost fixate domeniile de excelență vizate, s-au dat numele premiilor, s-au făcut ciornele corespondenței oficiale cu unitățile performante din învățământ și posibili parteneri implicați, s-a fixat un calendar de lucru. Apoi, exact așa cum se întâmplă în România, copilul a rămas cu buricul netăiat, mai întâi pentru că nu dau turcii, mai apoi pentru că dacă într-un loc se muncește, se transpiră alături, pentru că toată lumea e cu ochii în curtea vecinului și, în final, dar nu în cele din urmă, pentru că ședințele ne reușesc mult mai bine decât treburile.

La începutul acestui an, dl. Gabriel Ploscă, președintele Sindicatului din Învățământ, a reluat ideea, subsemnatul și dl. Liviu Rusu, Președintele Asociației Învățătorilor, ne-am mobilizat și ne-am înțeles repede, între noi și cu cei din jurul nostru.

Premiile Revistei Apostolul se vor acorda anual, pe 30 iunie, cu prilejul Zilei Învățătorului. Aceasta înseamnă nu doar că Sindicatul din Învățământ Neamț recunoaște această sărbătoare a Asociației Învățătorilor, ci și că i se și alătură, încercându-se astfel ca împreună să dea un plus de importanță și solemnitate evenimentului.

Nota comună a premiilor este că ele nu se decernează pentru activitatea de la catedră – asta o fac ISJ-ul, Ministerul, Primăria sau partidele politice cu febră electorală – ci încearcă să sesizeze și să puncteze performanța și pasiunea dincolo de sala de clasă. Și mi se pare normal ca această performanță să fie cunoscută cititorilor noștri chiar din paginile revistei. Prin urmare, numele premianților nu au fost extrase din căciulă, la o cafea, ci sunt susținute de argumente publicate deja. Astfel, cele cinci premii decernate în această ediție vizează activitatea literară, plastică, muzicală, sportivă, de cercetare și valorificare a spiritualității nemțene. Ele vor fi prezentate și argumentate de colegii noștri profesori, care nu fac parte din redacția revistei, dar care au o voce destul de greu de contestat. Cel puțin așa sperăm.

Menționăm că decernarea acestor premii se va produce joi, 30 iunie, ora 11,00 în cadrul unei festivități care va avea loc în sala *Teodor Macarie* a Liceului de Arte *Victor Brauner* din Piatra-Neamț sau, cel puțin, așa credem înainte de plecarea revistei la tipar.

Mircea ZAHARIA

Armata învățătorilor

Reluând tradiția asociațiilor învățătorilor, în zilele de 6-7 septembrie 2008, la Palatul Parlamentului a avut loc cel de-al XXIX-lea Congres al Învățătorilor din România și al învățătorilor de peste hotare care predau copiilor în frumoasa noastră limbă. La acest congres am ascultat vorbindu-se pentru a nu mai știu câta oară despre ARMATA ÎNVĂȚĂTORILOR, așa cum erau numiți învățătorii înainte de 1945 de către ministrul ANGELESCU.

Această armată a învățătorilor avea asociații locale în fiecare județ, avea cel puțin un imobil (Casa învățătorului) în care putea oferi găzduire colegilor, avea internate pentru copii de învățători și țărani care veneau la studii în oraș pentru a deveni învățători sau specialiști în varii domenii de activitate. Într-un astfel de internat am trăit și eu timp de șapte ani pentru a mă pregăti să devin învățător.

În fiecare județ, asociațiile aveau bănci proprii, transformate după 1925 în C. A. R.-uri după modelul sovietic. Asociațiile locale aveau case de odihnă la munte și la mare. Ele se ocupau de formarea continuă a învățătorilor, organizau congrese la care de multe ori erau onorați de participarea somităților vremii.

Dar de fapt cine este EL, ÎNVĂȚĂTORUL? Este un om simplu, modest, dar numai până ce intră în clasă. Acolo însă capătă autoritate și devine „Doamna, Domnul sau Domnișoara” – apelative suficiente pentru o

identificare sigură. Pentru că EL, ÎNVĂȚĂTORUL creează o operă foarte complexă, „zidirea de caractere”.

Dicționarul explicativ al limbii române spune că „învățătorul este persoana care predă cunoștințe și face educația civică a copiilor în primele clase de școală”.

Sărmane DEX! Nu ai tu file de câte ori i-a fost învățătorul și tată și mamă copilului orfan, de câte ori nu a cărat în sacoași-veșnic neîncăpătoare creioane, caiete pentru copiii nevoiași, nu numai în cătunele îndepărtate, uitate de lume, dar și în casele de copii.

De multe ori îmi aduc aminte de învățătorul lui Mihail Sadoveanu care se numea Mihai Busuioc, „Domnu’ Trandafir” evocat mai târziu: „Și când mă gândesc bine, când judec cu mintea de-acum, când caut s-adun fapte care atunci, copil, le treceam cu vederea, găsesc cu mirare că Domnu’ era un om foarte necăjit, hărțuit de administrație, cu mult greu își ducea gospodăria lui, că venea de multe ori amărât să ne dea cu dragoste învățătura de toate zilele”.

Și pentru că tot am citat din Sadoveanu, la ceas de sărbătoare, nu cred că ar trebui să uităm măcar finalul poeziei „Învățătorul”, semnată de Adrian Păunescu: *Să nu uităm aflându-ne oriunde,/ Întâia rază și întâia carte!/ Să dăm, pios, omagiul firii noastre/ Învățătorului fără de moarte!//*

Profesor, Gheorghe AMAICEI

Centenar Ștefan Luchian

Supranumit „poetul plastic al florilor”, Ștefan Luchian, unul dintre cei mai buni pictori români din toate timpurile, s-a născut la 1 februarie 1868, la Ștefănești – Botoșani. Atins de o maladie necrutătoare, scleroză multiplă, ajunge să picteze cu pensula legată de încheietura mâinii. Se stinge din viață pe 7 iunie 1916 la București.

Ștefan Luchian, unul dintre cei mai mari pictori români, și-a început viața spectaculos. O moștenire importantă îl scutește pentru un timp de grijile materiale. S-ar fi putut dedica cu totul picturii, însă a refuzat drumul comod.

Sportiv de performanță – câștigă prima cursă de velocipede Giurgiu-București –, Luchian, profund boem, era nelipsit de la celebrele „bătăi cu flori” de la Șosea și client al cafenelei Fialkovsky, loc faimos de întâlnire pentru artiștii vremii.

Ca și Grigorescu sau Tonitza, Luchian a studiat la Paris și München. Influențat de impresionism, curent la modă în acea epocă, artistul reușește să transmită emoție și candoare în portretele sale.

Refuzat la Salonul oficial de pictură, a organizat alături de alți tineri o expoziție a „Independenților” care a provocat scandal, dar i-a adus un mare succes.

Curând însă, după ce averea moștenită se risipește încet-încet, visul lui Luchian se destramă,

văzându-se nevoit să-și câștige existența cântând la flaut în orchestra Teatrului Național.

În scurt timp apar primele semne ale bolii care l-a lăsat paralizat. În plus, iubita și prietenii îl părăsesc și tot ce-i mai rămâne este pictura.

Apar primele semne ale gloriei artistice, însă paralizia îi ajunge la degete. Continuă să picteze cu penelul legat de braț, păstrând ca model doar florile. Într-una din acele nopți, Luchian este vizitat de Enescu, care vine să-i cânte la vioară spre a-i alina suferința. Este omagiul unui mare artist adus altui mare artist.

În București, pe strada Mendeleev (în apropierea Pieței Amzei), memoria artistului se păstrează, discret, în casa ce poartă pe perete plăcuța comemorativă care sintetizează biografia pictorului: „**În această casă a trăit, a lucrat, a suferit și a murit neînțeles pictorul Ștefan Luchian (1868-1916).**”

Opere importante din creația lui Ștefan Luchian sunt expuse la Muzeul Zambaccian, din București, dar multe din tablourile sale se află deja în importante colecții particulare din țară și străinătate, prețurile lor continuând un curs mereu ascendent. Astfel tabloul *Tufănele Galbene*, a fost vândut cu 170.000 de euro în 2013 iar tabloul *Primăvară* sau *Două muze* a fost adjudecat de curând la o licitație din capitală la prețul de 100.000 de euro.

(RED.)

APOSTOLUL – revistă a cadrelor didactice din județul Neamț, serie nouă, apare prin colaborarea Sindicatului Învățământ Neamț și Asociației Învățătorilor din județul Neamț (martie 1999).

FONDATORI ● noiembrie, 1934: C. Luchian, V. Gaboreanu, V. Scripcaru, M. Stamate, I. Rafail, M. Avădanei

● **martie, 1999:** Florin Florescu, Ștefan Corneanu, Gheorghe Amaicei, Dumitrița Vasilca

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE: Gabriel PLOSCĂ – director general, Iosif COVASAN – director economic, Gheorghe AMAICEI, Liviu RUSU, Gabriela GRIGORE.

CONSILIUL DE REDACȚIE: Mircea ZAHARIA – redactor-șef, Constantin TOMȘA – redactor-șef adjunct,

Mihai FLOROIA, Irina NASTASIU, Dorel NEMȚEANU – DTP;

Dorin DAVIDEANU – editor online.

ISSN - 1582-3121

Redacția
și administrația:
str. Petru Rareș nr. 24,
Piatra Neamț.

Tel/fax:
0233.22.53.32

revista_apostolul
@yahoo.com